

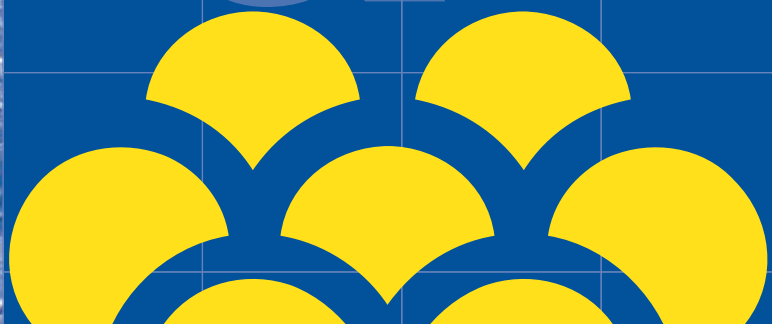

gemeente

Zoetermeer

Wijkbeeld Oosterheem 2013

O&S
Onderzoek & Statistiek

Gemeente Zoetermeer

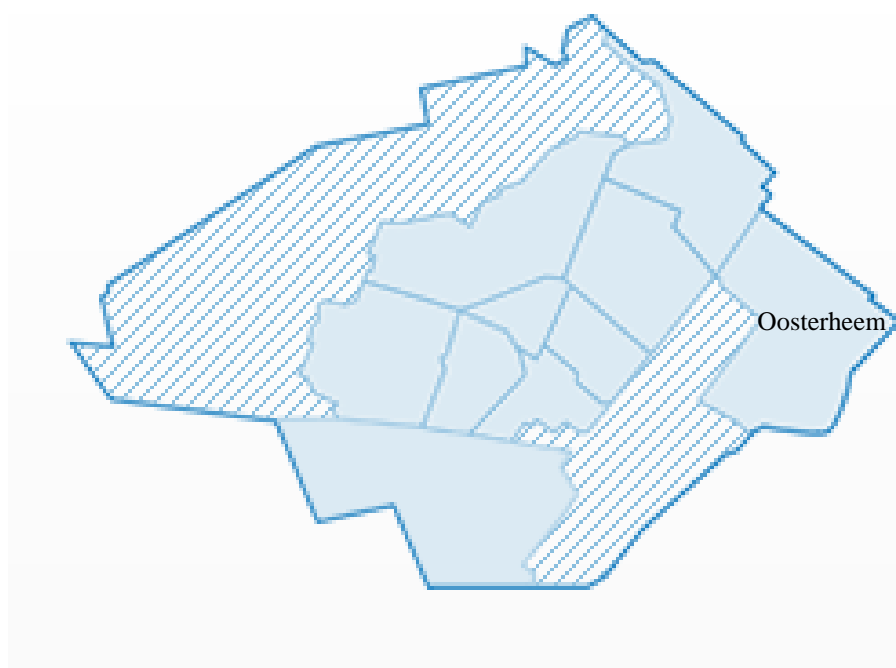
Wijkbeeld Oosterheem

GEMEENTE ZOETERMEER

DE GOEDE WONING

VESTIA

VIDOMES

Opdrachtgever:

Inwoners / Wijkmanagement / Annemiek van Soest

Samenstelling:

Bedrijfsvoering / Facilitair Bedrijf / Onderzoek en Statistiek / Janny Luggens

Juli 2013

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	4
1 INLEIDING	6
2 KORTE STEDENBOUWKUNDIGE BESCHRIJVING VAN HET GEBIED	7
3 INWONERS VAN DE BUURTEN OOSTERHEEM ZUID-WEST EN OOSTERHEEM	
NOORD-OOST	11
3.1 Aantal inwoners, leeftijdsopbouw en bevolkingsprognose	11
3.2 Leeftijdsopbouw	12
3.3 Bevolkingsprognose:	14
3.4 Etniciteit	15
3.5 Huishoudens	17
3.6 Aantal personen per adres	17
3.7 Inkomen	18
3.8 Niet-werkende werkzoekenden	19
3.9 Opleidingsniveau	21
3.10 Psychische gezondheid	22
4 WONEN IN OOSTERHEEM	23
4.1 Woningtypen	23
4.2 Gemiddelde WOZ waarde	24
4.3 Te koop staande woningen	24
4.4 Corporatievoorraad	25
4.5 Woonbeleving - USP	28
4.6 De Grote Woontest 2012	29
5 WERKGELEGENHEID EN VOORZIENINGEN	30
5.1 Werkgelegenheid	30
5.2 Voorzieningen Oosterheem	31
6 LEEFBAARHEID	33
6.1 Buurtbarometer	33
6.2 De Leefbaarometer (BZK)	34
6.3 Veiligheidsgevoelens Omnibusenquête	35
6.4 Criminaliteitscijfers	36
6.6 Sociale kwaliteit	37
6.7 Kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving	37
6.8 Onderhoud van het groen in de directe woonomgeving	38
6.9 Kunsttoepassing	38

Samenvatting

In onderstaande samenvatting van het wijkbeeld wordt onderscheid gemaakt tussen Oosterheem noord-oost en Oosterheem zuid-west. Waar mogelijk wordt op een lager territoriaal niveau gegevens vermeld. In Oosterheem noord-oost liggen de gebieden: De Hoven, De Wadi, Het Veld, Heemburgh, Willem Dreeslaan, Centrum, Tuindorp, Buythen, De Waterrand en Zegwaartseweg. In Oosterheem zuid-west liggen de gebieden Waterzicht, Parkeiland en Rietvaart.

<p>Bewoners</p> <ul style="list-style-type: none"> • In Oosterheem zuid-west woont 4,4% (5.360) van het totale aantal inwoners van Zoetermeer (ZTM). • In Oosterheem noord-oost woont 12,6% (15.453) van het totale aantal inwoners van Zoetermeer. • Tuindorp is het gebied met het grootste aantal inwoners in Oosterheem. Hier woont 15,7% (3.258) van het totaal aantal inwoners van Oosterheem. • De gemiddelde leeftijd in Oosterheem zuid-west is 28, in Oosterheem noord-oost 34 en in Zoetermeer 40. • In Centrum is de gemiddelde leeftijd met 47 het hoogst, in Waterzicht en Parkeiland het laagst, met resp. 25 en 26. • Zoetermeer en Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost zullen alle drie vergrijzen. Oosterheem zuid-west vergrijst het hardst. • Oosterheem heeft relatief meer niet-westerse allochtonen dan Zoetermeer. • In Oosterheem zijn er relatief meer huishoudens met kinderen en minder eenpersoonshuishoudens dan in heel Zoetermeer. • Oosterheem zuid-west heeft t.o.v. Zoetermeer een hoger aandeel kinderen in minimahuishoudens. • Het aandeel NWW-ers (niet werkende werkzoekenden) ligt in Oosterheem lager dan in Zoetermeer. Het aandeel jongeren dat geen werk heeft is identiek aan het Zoetermeerse gemiddelde. • Oosterheem noord-oost heeft een groter aandeel hoogopgeleiden t.o.v. Oosterheem zuid-west en Zoetermeer. 	<p>Stedenbouwkundige opzet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oosterheem vormt samen met Noordhove en Rokkeveen de zogenaamde tweede schil van Zoetermeer. • Oosterheem is de meest oostelijk gelegen wijk van Zoetermeer. In het noorden vormt het toekomstige Bentwoud een natuurlijke grens, aan de zuidkant vormt de Australiëweg de grens tussen de wijk en het bedrijvenpark Prisma. • Oosterheem bezit een grote diversiteit aan architectonische stijlen. • Reeksen laagbouwoningen, twee-onder-een –kapwoningen, hofjeswoningen, woontorens, appartementencomplexen en vrijstaande villa's wisselen elkaar af. • In het midden van de wijk ligt het Heempark, een twee kilometer lang, noord-zuid georiënteerd park. <p>Wonen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oosterheem heeft relatief meer eengezinswoningen (69%) dan Zoetermeer (58%). • In Centrum staan bijna alleen meergezinswoningen. • Tuindorp en Heemburgh hebben ongeveer evenveel koop als huurwoningen. • In Oosterheem is het percentage koopwoningen 59% hoger dan in Zoetermeer (51%). • De gemiddelde WOZ-waarde in Oosterheem ligt met € 251,000,= zo'n € 50.000,= boven het gemiddelde van Zoetermeer. • In Waterzicht en Centrum ligt de gemiddelde WOZ-waarde onder het gemiddelde van Zoetermeer. • De Goede Woning heeft 1.122 woningen in Oosterheem, Vestia 1.008 en Vidomes 633.
<p>Werkgelegenheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • In Oosterheem noord-oost zijn de meeste banen te vinden in de sectoren 'Groot- en detailhandel; reparatie van auto's' en in 'Advisering, onderzoek, specialistische zakelijke dienstverlening'. • In Oosterheem zuid-west is minder werkgelegenheid te vinden. Onderwijs is hier de sector met de meeste banen. 	<p>Leefbaarheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rapportcijfer veiligheid Oosterheem zuid-west: 7,5 (ZTM: 7,4) • Rapportcijfer veiligheid Oosterheem noord-oost: 7,6 • Kengetal sociale kwaliteit Oosterheem zuid-west: 5,7 • Kengetal sociale kwaliteit Oosterheem noord-oost: 6,7 • Kengetal sociale kwaliteit Zoetermeer: 6,5 • Onderhoud woonomgeving/groen Oosterheem zuid-west: 6,9/6,7 • Onderhoud woonomgeving/groen Oosterheem noord-oost: 6,7/6,7 • Onderhoud woonomgeving/groen Zoetermeer: 6,5/6,4

Oosterheem bestaat uit 2 buurten, te weten Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost. Deze buurten zijn globaal genomen weer op te splitsen in de onderstaande gebieden:

Oosterheem zuid-west (5.360 inwoners, per 1-1-2013)

- Rietvaart
- Parkeiland
- Waterzicht (gedeelte nog in aanbouw)

Oosterheem noord-oost (15.453 inwoners, per 1-1-2013)

- De Hoven
- De Wadi
- Het Veld
- Heemburgh
- De Waterrand
- Buythen
- Tuindorp
- Centrum

1 Inleiding

Dit document schetst een beeld van het gebied Oosterheem noord-oost en Oosterheem zuid-west en de daarin gelegen deelgebieden en wordt gebruikt als een 0-meting ten behoeve van het Wijkontwikkelingsplan (WOP) dat zal worden opgesteld voor Oosterheem. Een wijkontwikkelingsplan biedt een toekomstvisie/ontwikkelingsrichting voor een langere termijn (lees: 10/15 jaar) waarbij vragen m.b.t. sociaal (leefbaarheid en veiligheid), wonen, werk en de fysieke staat van de wijk centraal staan. Het WOP wordt opgesteld en uitgevoerd door de Gemeente Zoetermeer en de woningbouwcorporaties. Tevens zullen burgers en actieve partijen in de wijk worden betrokken bij de totstandkoming van het WOP.

Dit wijkbeeld beschrijft de wijksituatie m.b.t. de bovengenoemde thema's zodat sterke en zwakke punten van de wijk en de buurten in beeld komen. Daarnaast kan het wijkbeeld gebruikt worden als 'indicateurenbron' om ontwikkelingen in de toekomst te blijven volgen. Oosterheem en de buurten Oosterheem noord-oost en Oosterheem zuid-west worden afgezet tegen het stedelijk gemiddelde. Waar mogelijk is er ook een onderlinge vergelijking gemaakt tussen de diverse deelgebieden van Oosterheem noord-oost en Oosterheem zuid-west.

Het wijkbeeld bestaat uit feitelijke gegevens en onderzoeksresultaten. D.w.z. dat in het wijkbeeld objectieve, statistische gegevens staan, naast subjectieve gegevens die zijn afgeleid uit onderzoeken waarbij bewoners gevraagd is naar hun beleving. In dit wijkbeeld wordt geen waardeoordeel uitgesproken. Dergelijke interpretaties van de bevindingen worden pas besproken tijdens het werken aan het wijkontwikkelingsplan.

2 Korte stedenbouwkundige beschrijving van het gebied

Oosterheem vormt samen met Rokkeveen en Noordhove de zogenaamde tweede schil van Zoetermeer. In het noorden vormt het toekomstige Bentwoud een natuurlijke grens, in het oosten de N209 en het HSL-tracé. Aan de zuidkant vormt de Australiëweg de grens tussen de wijk en het bedrijvenpark Prisma (deels nog in ontwikkeling) en het Van Tuyl Sportpark. Aan de westkant vormt de Zegwaartseweg de grens tussen de wijk met de wijk Noordhove.

Oosterheem kan ruimtelijk-stedenbouwkundig gezien onderverdeeld worden in drie deelgebieden, te weten de deelplannen 1, 2 en 3 (analoog aan de volgorde waarin ze zijn ontwikkeld) en het deelgebied Centrum. De deelplannen 1, 2 en 3 hebben overwegend een monofunctioneel karakter. Het zijn hoofdzakelijk gebieden met een woonfunctie met daarbinnen verspreide maatschappelijke, sociaalculturele en medische voorzieningen op buurtniveau. In het centrumgebied zijn (en worden) vooral ook voorzieningen op wijkniveau gesitueerd. Binnen de deelplannen 1, 2 en 3 worden weer diverse woonbuurten onderscheiden, met elk een eigen thema, dat tot uitdrukking komt in de stedenbouwkundige opzet, de architectuur en de inrichting van de openbare ruimte. Het gebied langs en rondom de Zegwaartseweg valt buiten deze indeling in deelplannen.

Daarnaast zijn binnen de wijk Oosterheem vier specifieke gebieden te onderscheiden, nl het Heempark, de Sportscheg, het Businesspark Oosterheem en bedrijventerrein Oosterhage. Deze gebieden zijn te kenschetsen als monofunctionele groen- of werkgebieden.

Deelplan 1

Deelplan 1 bestaat uit vier woonbuurten: De Hoven, Het Veld, De Wadi en De Waterrand. Het omvat ongeveer 2.500 woningen met bedrijfsruimten, scholen, de lightrail met een halte, en tijdelijke voorzieningen. Deze buurten worden van elkaar gescheiden door een breed assenkruis van wegen en een groene zone tussen de Hoven en de Wadi. De verkaveling bestaat uit lange reeksen laagbouwoningen die met hun voorzijde op de openbare straat zijn georiënteerd.

De buurten zelf zijn rechthoekig en in een geometrisch patroon van elkaar kruisende straten onderverdeeld. De straten geven door hun rechtlijnig beloop steeds een zicht op het landschap buiten de buurt (dijk, bos of anderszins).

De Hoven ademt een Engelse, parkachtige sfeer. De huizen zijn er in een vierkant geplaatst, zodat karakteristieke hofjes ontstaan. Ideale en veilige speelplekken voor kinderen.

Het Veld lijkt hier en daar geïnspireerd te zijn op het Drentse landschap. Zeker het park, met zijn berken, grasheuvels en zwerfkeien draagt bij aan die sfeer.

De Wadi dankt haar naam aan de droge rivierbedding die van noord naar zuid de groene verbinding met het toekomstige Bentwoud vormt.

Waterrand is een villawijkje aan de noordkant, als overgang naar het toekomstige Bentwoud.

In deze buurt zijn villa's met verschillende uitstraling en allure gebouwd. De verkaveling van Water-rand is open, met doorzichten op het toekomstige Bentwoud.

Deelplan 2

Deelplan 2 bestaat uit de buurten Heemburgh, Tuindorp en de uitbreiding Tuindorp (langs de HSL), en Buythen. Deelplan 2 omvat ongeveer 3.500 woningen. Het deelplan wordt van noord naar zuid doorsneden door het Heemkanaal.

Waar deelplan 1 uit rechthoekige velden is opgebouwd, concentreert deelplan 2 zich, met uitzondering van Heemburgh, rondom een opvallende diagonale lijn vanuit het centrum, de Groene Loper, die in het ontwerp van het tweede deelplan aan de structuur is toegevoegd. De Groene Loper deelt Tuindorp in tweeën. Deze diagonale lijn heeft een stedelijk karakter in het centrum, met het plein met winkels en voorzieningen, en vormt een groene verbinding voor langzaam verkeer tussen het centrum en de noordelijke onderdoorgang van de HSL naar het toekomstige Bentwoud. Ter weerszijden van de Groene Loper bevinden zich laagbouwverkavelingen in een wat vrijer en wegbeloop.

Heemburgh (aan de westzijde van het Heempark) maakt stedenbouwkundig gezien nog onderdeel uit van deelplan 1 en kent (dus) een rechtlijnig wegbeloop. Aan de buitenrand van Heemburgh staan eengezinswoningen en appartementen. Daarbinnen bevinden zich groepjes woningen in groene, kindvriendelijke gebieden zonder autoverkeer.

Tuindorp is opgezet als een moderne vertaling van het klassieke tuindorp uit de jaren twintig/dertig van de 20^e eeuw. Het stratenpatroon in Tuindorp is waaivormig, er zijn hofjes en de woningen hebben traditioneel geknikte kappen. Tuindorp heeft een dorpse uitstraling. De architectuur is geïnspireerd op de jaren dertig, met grote kappen, intieme hofjes en veel groen. Een dreef (de Thomas Morelaan) vormt de scheiding met Buythen, waar de openbare ruimte door (half op eigen terrein liggende) houtwalleltjes begrensd wordt.

In Buythen, aan de noordzijde gelegen, is een directe relatie gelegd met het toekomstige Bentwoud. Het thema van wonen in een parkomgeving wordt hier vormgegeven door villa's met relatief grote tuinen en met houtwallen als erfafscheiding. Buythen grenst aan het toekomstige Bentwoud.

Deelplan 3

Deelplan 3 is het laatste en meest zuidelijke deel, met ongeveer 3.000 woningen, waarvan een deel nog gerealiseerd moet worden. Het heeft als thema 'de nieuwe romantiek' meegekregen, waarbij wordt ingezet op een verzorgd gedetailleerde architectuur. Het gebied wordt in noord-zuidrichting door het Heempark, en parallel daaraan de RandstadRail, in drieën verdeeld. Het Heempark met het Heemkanaal neemt dan ook een prominente plek in.

De drie woonbuurten zijn:

- Parkeiland;
- Rietvaart;
- Waterzicht (nog te ontwikkelen).

De namen zijn een duidelijke verwijzing naar het water en groen in de wijk.

Parkeiland ademt de sfeer van een Engels landschap, met kronkelige lanen en door hagen omzoomde villa's.

Rietvaart kent vrijstaande woningen (op kleine kavels), appartementen, rijenwoningen, twee-onder-een-kapwoningen, starterswoningen en een bijzonder patio-woningenproject in het zuiden.

Het nog te ontwikkelen Waterzicht, aan de stedelijke kadezijde van het Heemkanaal, krijgt een meer stedelijk karakter. De meeste woningen zullen grenzen aan groen en straatjes.

Deelgebied Centrum

Het centrum bestaat uit twee gedeeltes: een noordelijke deel met winkels en voorzieningen, met een nadruk op gestapelde woningbouw en een zuidelijk deel met drie basisscholen en een sporthal, waarbij de nadruk ligt op grondgebonden woningen. Het noordelijke deel van het Centrum met de halte van RandstadRail heeft de vorm van een kwartcirkel. Het binnendeel is een combinatie van winkels en wonen, de buitenrand een combinatie van voorzieningen en wonen.

De Zegwaartseweg-zone

Het gebied van de Zegwaartseweg bestaat uit een hoog liggende historische watergang met een weg met lintbebouwing ernaast en lager liggende gronden in de voormalige droogmakerij.

Binnen de Zegwaartseweg is sprake van een grote verscheidenheid aan woningen, van monumentale boerderijen en nieuwbouvvilla's tot kleine arbeidershuisjes.

Architectuur

Kenmerkend voor de architectuur in Oosterheem is de grote diversiteit en het vermijden van monotonie. Er is sprake van variatie, passend bij de diverse thema's en woonsferen van de buurten. Kleinschalig en pittoresk in de tuinstadsferen wordt afgewisseld met strakke en stedelijke bouw. Zo wisselen ook reeksen laagbouwoningen, twee-onder-een-kapwoningen, hofjeswoningen, woontorens, appartementencomplexen en vrijstaande villa's elkaar af. In de gevels zijn verschillende kleuren baksteen toegepast en wordt contrasterend of onorthodox materiaalgebruik niet geschuwd.

Groen en natuur

Het Heempark

Het twee kilometer lange en noord-zuid georiënteerde Heempark biedt ruimte aan sport en spel, ontspanning en recreatie, natuur en cultuur en is daardoor "het" wijkpark voor de bewoners van Oosterheem.

Zone Zegwaartseweg en wetering

Vanaf de 13e eeuw heeft deze karakteristieke zone dienst gedaan als ontginningsas in het omringende veenlandschap en vormt het nu de overgang tussen Oosterheem en de wijken Segwaert en Noordhove.

De Oostkade

Aan de noordkant wordt de wijk begrensd door de Oostkade, een in cultuurhistorisch opzicht waardevolle dijk als landscheiding tussen twee peilgebieden van de Hoogheemraadschappen van Rijnland en van Schieland en Krimpenerwaard. Het is een markante grens tussen en overgang van de bebouwing van Oosterheem naar het toekomstige Bentwoud.

3 Inwoners van de buurten Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost

In dit hoofdstuk komen enkele bevolkingskenmerken aan bod van de inwoners van Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost. Het gaat hierbij om aantal inwoners, leeftijdsopbouw en bevolkingsprognose tot 2033; etniciteit; huishoudens; inkomen; arbeidsparticipatie en opleidingsniveau.

3.1 Aantal inwoners, leeftijdsopbouw en bevolkingsprognose

Van alle Zoetermeeders woont 4,4% in Oosterheem zuid-west en 12,6% in Oosterheem noord-oost. De gemiddelde leeftijd in beide buurten in Oosterheem ligt lager dan het stedelijk gemiddelde.

Tabel 1: Aantal inwoners

	Aantal inwoners	% van Zoetermeer	Gemiddelde leeftijd
Oosterheem zuid-west	5.360	4,4%	28
Oosterheem noord-oost	15.453	12,6%	34
Zoetermeer	123.100	100,0%	40

Bron: GBA Zoetermeer, 01-01-2013

Van alle inwoners van Oosterheem woont 15,7% in Tuindorp. In Heemburgh en Rietvaart woont elk 15,4% van de inwoners van Oosterheem. In Heemburgh en Tuindorp woont 2,6% van het aantal inwoners van heel Zoetermeer.

De gemiddelde leeftijd in de diverse gebieden in Oosterheem is in de meeste gebieden lager dan het stedelijk gemiddelde. Alleen de inwoners van Centrum (47) en Buythen (43) zijn gemiddeld ouder dan het gemiddelde van de stad.

Tabel 2: Aantal inwoners per gebied in Oosterheem

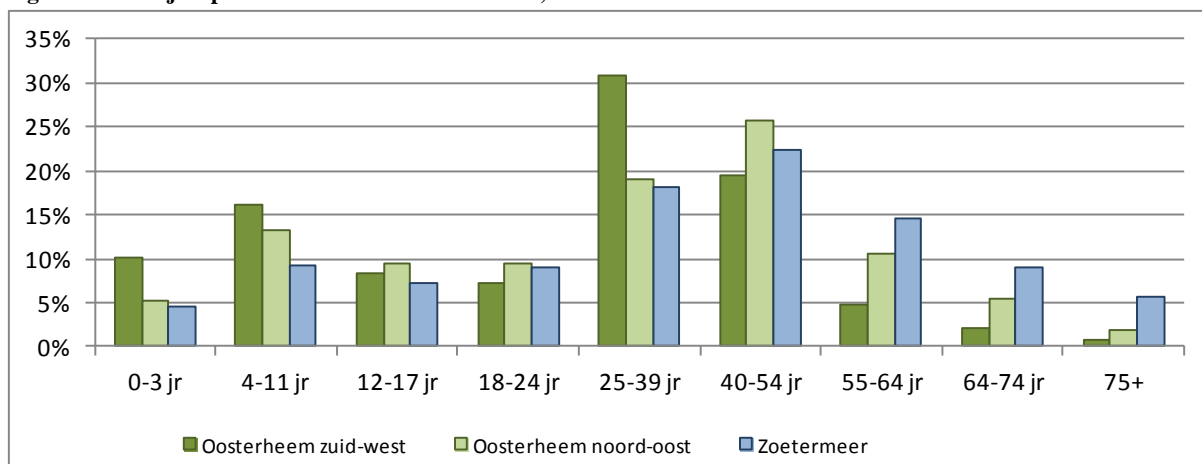
	Aantal inwoners	% van Oosterheem	% van Zoetermeer	Gemiddelde leeftijd
De Hoven	2.441	11,7%	2,0%	33
De Wadi	2.857	13,7%	2,3%	33
Het Veld	1.312	6,3%	1,1%	34
Heemburgh	3.202	15,4%	2,6%	30
Waterzicht	353	1,7%	0,3%	25
Parkeiland	1.807	8,7%	1,5%	26
Rietvaart	3.198	15,4%	2,6%	29
Centrum	700	3,4%	0,6%	47
Tuindorp	3.258	15,7%	2,6%	33
Buythen	954	4,6%	0,8%	43
De Waterrand	613	2,9%	0,5%	40
Zegwaartseweg	118	0,6%	0,1%	36
Oosterheem	20.813	100,0%	16,9%	33
Zoetermeer	123.100		100,0%	40

Bron: GBA Zoetermeer, 01-01-2013

3.2 Leeftijdsofbouw

- Er wonen relatief beduidend meer 25-39 jarigen in Oosterheem zuid-west dan het stedelijke gemiddelde en relatief minder 40-54 jarigen.
- Het percentage 55-plussers ligt zowel in Oosterheem zuid-west als in Oosterheem noord-oost lager dan het stedelijk gemiddelde.

Figuur 1: Leeftijdsofbouw in Oosterheem zuid-west, Oosterheem noord-oost en Zoetermeer

Bron: GBA Zoetermeer, 01-01-2013

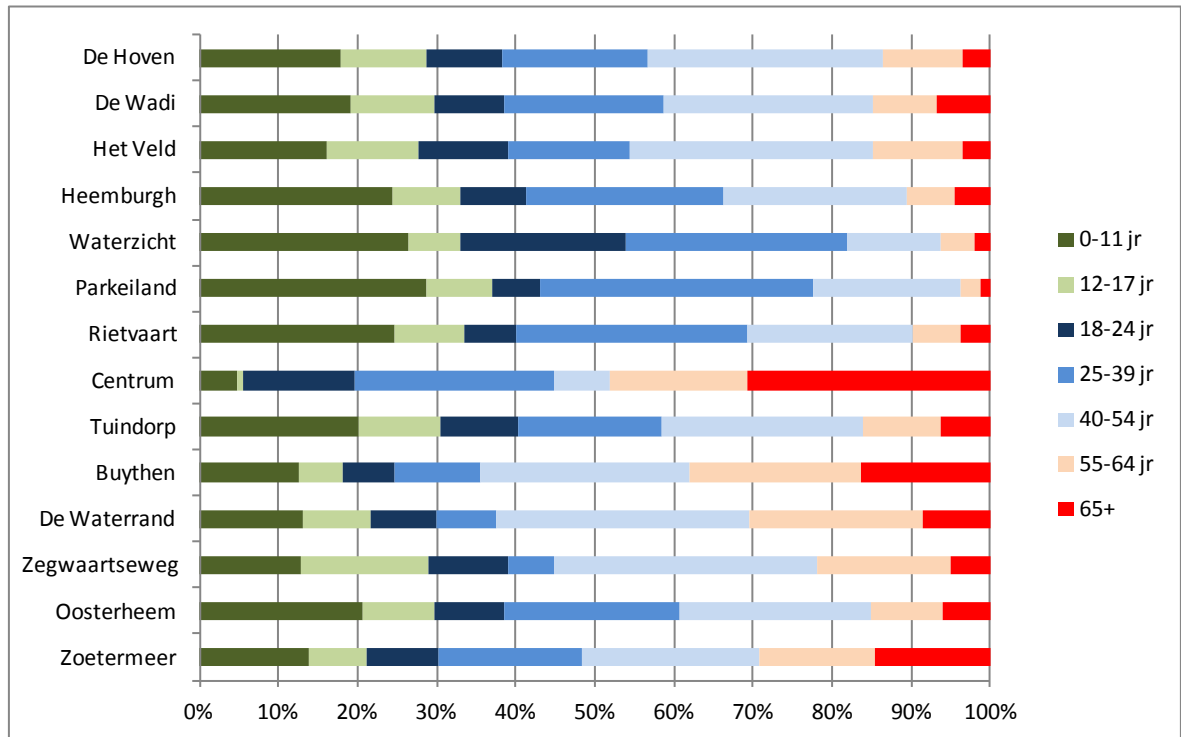
- Er wonen relatief meer 0-11 jarigen in Parkeiland (29%) dan in Oosterheem (21%) en beduidend meer dan het stedelijk gemiddelde (14%). Dit geldt ook voor het aantal 25-39 jarigen (resp. 34%, 22% en 18%).
- In Waterzicht wonen relatief meer 18-24 jarigen dan het stedelijk gemiddelde (resp. 21% en 9%).
- Het percentage 65-plussers ligt in Centrum met 30% hoger dan het stedelijk gemiddelde van 15%.

Tabel 3: Aantal inwoners per gebied in Oosterheem

	0 - 3	4-11	12-17	18 - 24	25 - 39	40 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	Totaal
De Hoven	130	305	262	234	453	723	248	66	20	2.441
De Wadi	155	392	296	254	575	757	229	139	60	2.857
Het Veld	63	149	149	150	203	402	147	43	6	1.312
Heemburgh	253	528	270	272	790	748	190	104	47	3.202
Waterzicht	32	61	23	74	99	42	15	6	1	353
Parkeiland	199	321	150	108	622	337	47	19	4	1.807
Rietvaart	306	484	275	210	934	670	191	88	40	3.198
Centrum	22	11	5	98	174	49	121	150	70	700
Tuindorp	156	499	338	315	595	821	323	145	66	3.258
Buythen	27	92	53	64	103	252	207	137	19	954
De Waterrand	16	64	53	51	46	195	134	46	8	613
Zegwaardseweg		15	19	12	7	39	20	5	1	118
Oosterheem	1.359	2.921	1.893	1.842	4.601	5.035	1.872	948	342	20.813
Zoetermeer	5.704	11.321	9.035	11.001	22.440	27.528	17.998	10.973	7.100	123.100

Bron: GBA Zoetermeer, 01-01-2013

Figuur 2: leeftijdsopbouw in deelgebieden in Oosterheem

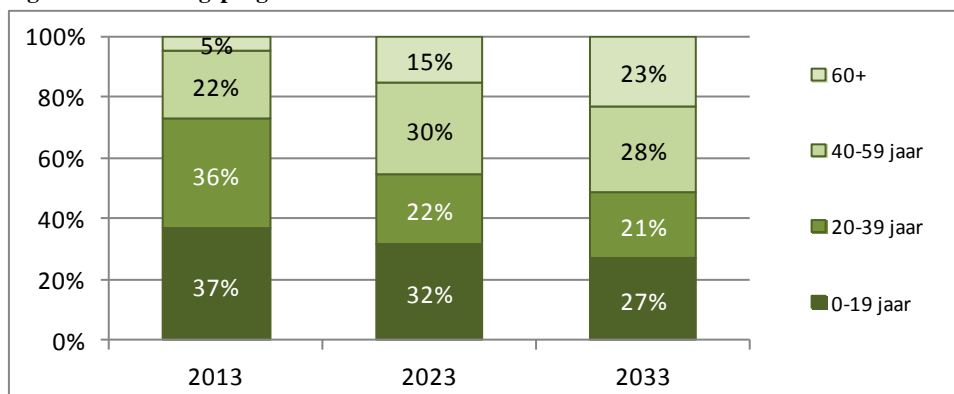

Bron: GBA Zoetermeer, 01-01-2013

3.3 Bevolkingsprognose:

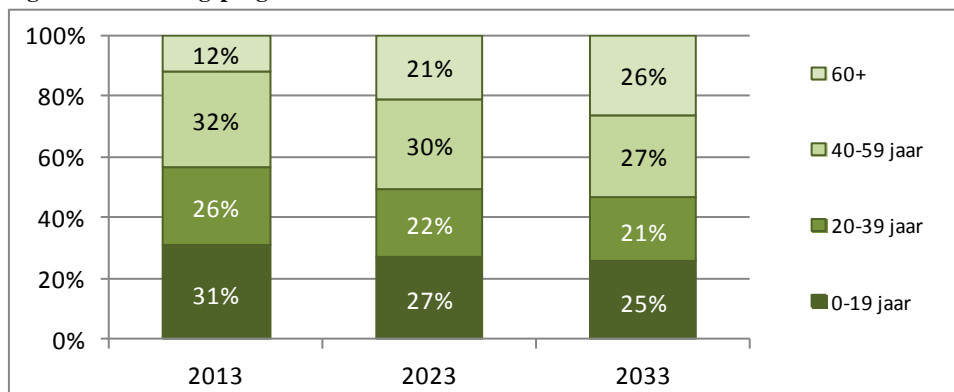
- Onderstaande figuren laten zien dat zowel Zoetermeer als Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost zullen vergrijzen, terwijl het aandeel 20-39 jarigen de eerste tien prognosejaren zal afnemen, en na 2023 nagenoeg gelijk zal blijven (resp. 22% in Zoetermeer, en 21% in beide buurten in Oosterheem).
- In Oosterheem zuid-west zal het aandeel 60-plussers naar verwachting toenemen van 5% in 2013 tot 23% in 2033. Het aandeel 20-39 jarigen zal dalen van 36% in 2013 naar 21% in 2033.
- In Oosterheem noord-oost zal het aandeel 60-plussers in twintig jaar stijgen van 12% naar 26%.

Figuur 3: Bevolkingsprognose Oosterheem zuid-west

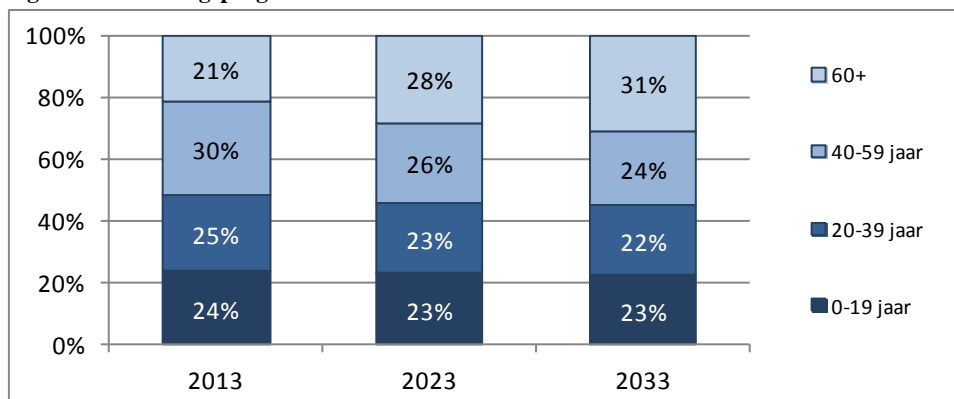
Bron: Bevolkingsprognose Zoetermeer 2013-2033, mei 2013.
2013: waargenomen, 2023 en 2033 prognose

Figuur 4: Bevolkingsprognose Oosterheem noord-oost

Bron: Bevolkingsprognose Zoetermeer 2013-2033, mei 2013.

Figuur 5: Bevolkingsprognose Zoetermeer

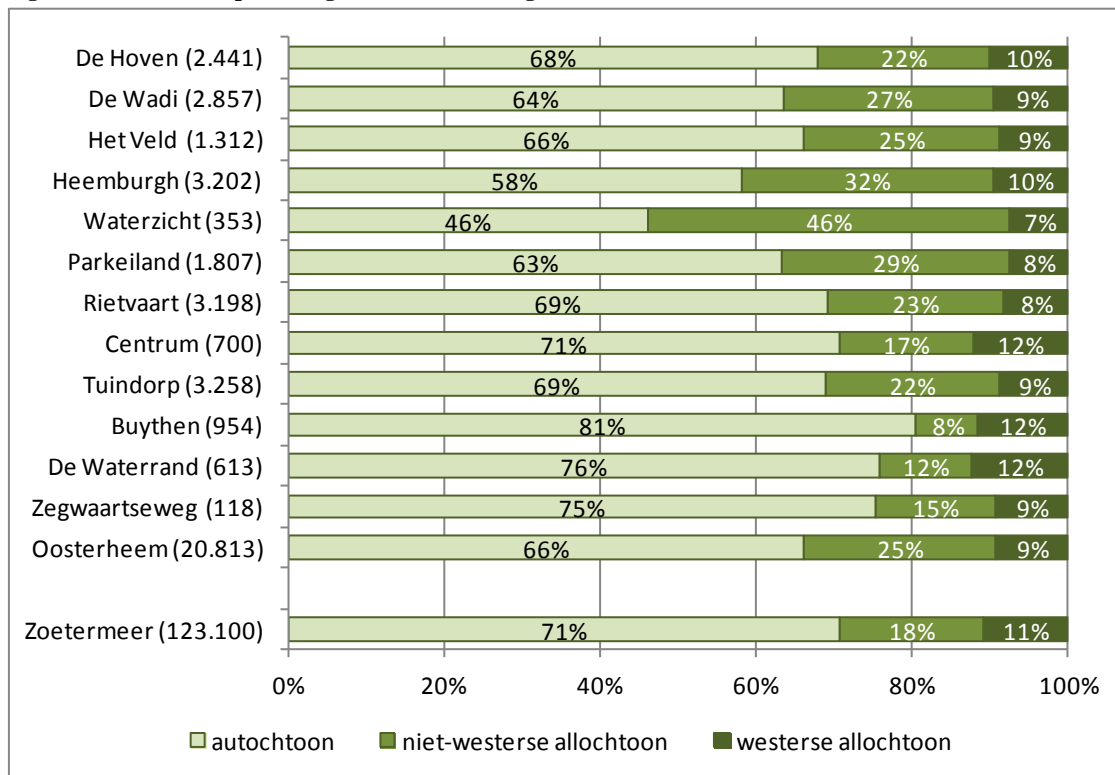

Bron: Bevolkingsprognose Zoetermeer 2013-2033, mei 2013.

3.4 Etniciteit

- Waterzicht heeft met 46% het hoogste percentage niet-westerse allochtonen, beduidend hoger dan het stedelijk gemiddelde van 18%.
- Buythen, De Waterrand en de Zegwaardseweg hebben relatief meer autochtonen dan het stedelijk gemiddelde (resp. 81%, 76% en 75% t.o.v. 71%).

Figuur 6: Etniciteit in percentages voor de diverse gebieden in Oosterheem

Bron: GBA, 1-1-2013.

Tussen haakjes per gebied het aantal inwoners per 1-1-2013.

Definitie

De etniciteit is bepaald volgens de standaarddefinitie van het CBS. In deze definitie worden tot de allochtonen gerekend alle personen van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Een westerse allochtoon is een allochtoon met als herkomstgroepering een van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika en Oceanië, Indonesië of Japan.

Een niet-westerse allochtoon is een allochtoon met als herkomstgroepering een van de landen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije.

Etniciteit naar leeftijd

De volgende tabellen geven per gebied de procentuele verdeling van de etniciteiten naar leeftijd weer.

Tabel 4: Leeftijdsspecifiek percentage AUTOCHTONEN

	0 - 3	4 - 11	12 - 17	18 - 24	25 - 39	40 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	Totaal
De Hoven	76%	68%	69%	61%	62%	69%	75%	77%	75%	68%
De Wadi	66%	71%	60%	56%	57%	61%	70%	82%	85%	64%
Het Veld	78%	73%	62%	52%	63%	65%	76%	77%	-	66%
Heemburgh	68%	65%	52%	40%	61%	56%	58%	52%	57%	58%
Waterzicht	38%	46%	-	66%	44%	36%	-	-	-	46%
Parkeiland	79%	59%	43%	61%	68%	59%	68%	84%	-	63%
Rietvaart	83%	64%	58%	67%	69%	67%	80%	78%	80%	69%
Centrum	45%	-	-	78%	56%	76%	78%	77%	76%	71%
Tuindorp	71%	75%	60%	62%	65%	69%	76%	78%	80%	69%
Buythen	89%	76%	79%	70%	77%	81%	83%	86%	89%	81%
De Waterrand	94%	70%	72%	82%	59%	77%	75%	85%	-	76%
Zegwaardseweg	-	-	79%	-	-	85%	85%	-	-	75%
Oosterheem	74%	67%	59%	59%	63%	66%	74%	77%	77%	66%
Zoetermeer	70%	67%	66%	66%	66%	70%	76%	79%	84%	71%

Bron: GBA, 1-1-2013

Leesvoorbeeld: Van alle 0-3 jarigen in De Hoven is 76% autochtoon.

Tabel 5: Leeftijdsspecifiek percentage NIET-WESTERSE ALLOCHTONEN

	0 - 3	4 - 11	12 - 17	18 - 24	25 - 39	40 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	Totaal
De Hoven	18%	24%	26%	26%	27%	20%	12%	15%	-	22%
De Wadi	25%	27%	31%	41%	30%	28%	17%	9%	-	27%
Het Veld	-	22%	32%	43%	23%	25%	16%	-	-	25%
Heemburgh	23%	29%	40%	51%	27%	33%	31%	38%	38%	32%
Waterzicht	47%	52%	-	30%	42%	62%	-	-	-	46%
Parkeiland	18%	32%	52%	36%	25%	30%	26%	-	-	29%
Rietvaart	14%	30%	35%	27%	22%	22%	9%	-	-	23%
Centrum	45%	-	-	14%	33%	-	-	-	-	17%
Tuindorp	22%	21%	32%	31%	26%	21%	12%	9%	-	22%
Buythen	-	16%	-	19%	13%	7%	-	-	-	8%
De Waterrand	-	28%	19%	-	-	11%	-	-	-	12%
Zegwaardseweg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15%
Oosterheem	20%	27%	33%	34%	26%	24%	14%	11%	12%	25%
Zoetermeer	24%	26%	27%	25%	23%	18%	10%	7%	4%	18%

Bron: GBA, 1-1-2013

Tabel 6 : Leeftijdsspecifiek percentage WESTERSE ALLOCHTONEN.

	0 - 3	4-11	12-17	18 - 24	25 - 39	40 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	Totaal
De Hoven	-	9%	5%	13%	11%	10%	13%	-	-	10%
De Wadi	10%	3%	9%	-	13%	11%	13%	9%	-	9%
Het Veld	-	-	-	-	14%	10%	9%	-	-	9%
Heemburgh	9%	6%	9%	9%	11%	11%	11%	11%	-	10%
Waterzicht	-	-	x	-	13%	-	-	-	-	7%
Parkeiland	-	9%	-	-	8%	12%	-	-	x	8%
Rietvaart	-	5%	7%	6%	10%	11%	10%	15%	-	8%
Centrum	-	x	x	-	11%	-	15%	17%	-	12%
Tuindorp	6%	5%	7%	7%	9%	10%	11%	13%	15%	9%
Buythen	x	-	-	-	11%	13%	14%	12%	-	12%
De Waterrand	-	-	-	-	22%	12%	19%	-	-	12%
Zegwaardseweg	x	-	-	x	-	-	-	x	x	9%
Oosterheem	6%	6%	7%	7%	11%	11%	12%	12%	11%	9%
ZOETERMEER	7%	7%	7%	8%	11%	12%	13%	13%	12%	11%

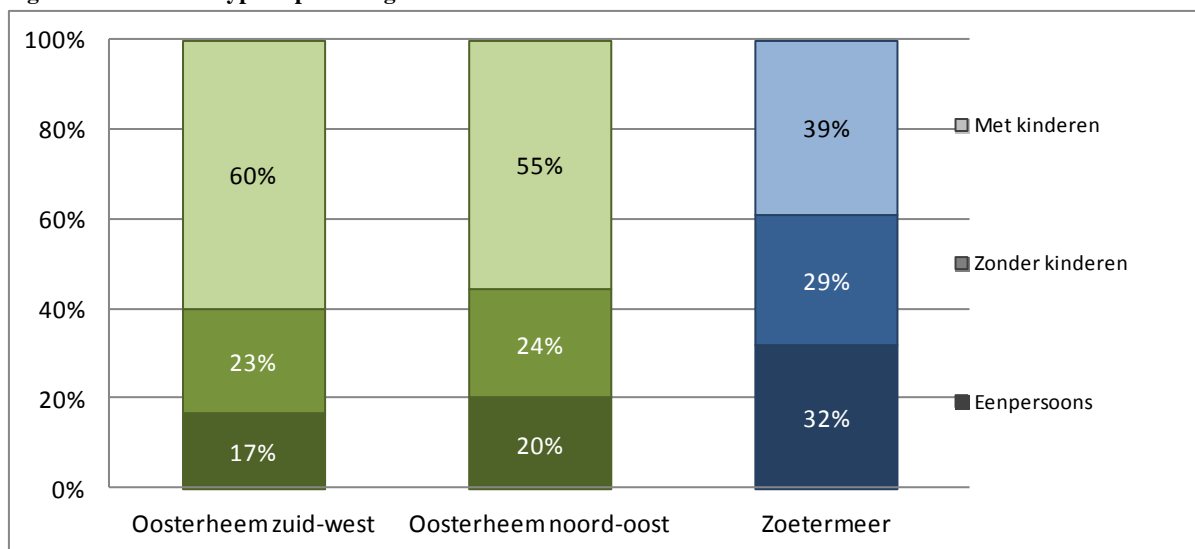
- % mag niet weergegeven worden vanwege privacy-redenen

X - waarde komt niet voor

3.5 Huishoudens

- In Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost zijn er relatief minder eenpersoonshuishoudens in vergelijking met het stedelijk gemiddelde (resp. 17% en 20% t.o.v. 32%).
- In Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost zijn er relatief meer gezinnen met kinderen dan het stedelijk gemiddelde (resp. 60% en 55% t.o.v. 39%)

Figuur 7: Huishoudtype in percentage

Bron: CBS, 2012.

3.6 Aantal personen per adres

- In Centrum en Waterzicht zijn relatief veel adressen die door één persoon bewoond worden.
- In Rietvaart (28%) en Parkeiland (27%) zijn relatief veel adressen die door vier personen bewoond worden. In heel Zoetermeer wordt 14% van de adressen door vier personen bewoond.

Tabel 7: Bewoonde adressen naar aantal bewoners, per gebied, 1 januari 2013

	1	2	3	4	5	6	7	>=8	Totaal
De Hoven	17%	25%	22%	25%	8%	2%	0%	0%	100%
De Wadi	20%	28%	17%	24%	8%	2%	1%	0%	100%
Het Veld	9%	31%	26%	23%	7%	3%	1%		100%
Heemburgh	21%	22%	21%	26%	7%	2%	0%	0%	100%
Waterzicht	34%	30%	17%	13%	3%	1%	2%	1%	100%
Parkeiland	13%	24%	21%	27%	11%	2%	1%	0%	100%
Rietvaart	18%	25%	19%	28%	8%	2%	1%	0%	100%
Centrum	42%	50%	6%	1%		0%			100%
Tuindorp	18%	28%	18%	24%	9%	2%	1%	0%	100%
Buythen	18%	49%	12%	14%	5%	1%			100%
De Waterrand	8%	49%	15%	16%	10%	3%	0%		100%
Zegwaartseweg	8%	26%	32%	16%	18%				100%
Oosterheem	19%	29%	19%	23%	7%	2%	1%	0%	100%
Zoetermeer	30%	34%	15%	14%	4%	1%	0%	0%	100%

Bron: GBA, 1-1-2013.

3.7 Inkomen

Aan de respondenten van de Omnibusenquête (inwoners van Zoetermeer van 18 jaar en ouder) is gevraagd naar het netto-maandinkomen van het hoofd van het huishouden plus de (eventuele) partner.

- Zowel Oosterheem zuid-west als Oosterheem noord-oost hebben procentueel gezien meer huishoudens met een hoog inkomen (boven € 3001) t.o.v. het stedelijk gemiddelde (resp. 53% en 45% t.o.v. 37%).

Tabel 8: Huishoudinkomen

	Onder € 2.001	€ 2.001 t/m €3000	€ 3.001 of meer	Totaal
Oosterheem zuid-west	18%	28%	53%	100%
Oosterheem noord-oost	29%	27%	45%	100%
Zoetermeer *	34%	29%	37%	100%

Bron: Omnibusenquête Zoetermeer, 2012

* excl. de buurten in de wijken Industriegebied en Buitengebied

Aantal kinderen in minimahuishoudens

Een minimahuishouden heeft een inkomen tot 110% van het Wettelijke Sociaal Minimum (WSM). Van alle kinderen in Zoetermeer leeft 14% in een huishouden tot 110% van de bijstandsnorm.

- In Oosterheem zuid-west leeft 15% van de kinderen in een minimahuishouden.

Tabel 9: Aantal kinderen in minimahuishoudens

	aantal 2011	alle kinderen	aandeel
Oosterheem zuid-west	246	1679	15%
Oosterheem noord-oost	529	4401	12%
Zoetermeer	3754	26102	14%

Bron: Armoedemonitor Zoetermeer 2012, KWIZ, juli 2012

Aantal minimahuishoudens

- In Oosterheem zuid-west is het aandeel huishoudens met 9% lager dan het stedelijk gemiddelde van 10%.
- In Oosterheem noord-oost is het aandeel minimahuishoudens ten opzichte van 2009 met 1 procentpunt gestegen.

Tabel 10: Aantal minimahuishoudens tot 110% Wsm

	aantal 2009	aantal 2011	alle huishoudens 2012	aandeel	
				2009	2011
Oosterheem zuid-west	135	148	1712	9%	9%
Oosterheem noord-oost	429	524	5368	9%	10%
Zoetermeer	4822	5573	53274	9%	10%

Bron: Armoedemonitor Zoetermeer 2012, KWIZ, juli 2012

Schuldhulpverlening

- In beide buurten in Oosterheem zijn in 2012 meer meldingen gedaan bij schuldhulpverlening dan in 2011. Ook het stedelijk gemiddelde nam toe.
- In Oosterheem zuid-west is de toename relatief gezien het grootst.

Tabel 11: Aantal aanmeldingen* in de schuldhulpverlening in 2011 en 2012

	Aantal meldingen		Toename/afname 2012 t.o.v. 2011	
	2011	2012	abs.	%
Oosterheem zuid-west	25	30	5	20,0%
Oosterheem noord-oost	96	105	9	9,4%
Zoetermeer	922	929	7	0,8%

* Cliënten die zich meerdere malen hebben aangemeld komen meerdere keren voor

Bron: Afdeling WZI, gemeente Zoetermeer

3.8 Niet-werkende werkzoekenden

Eind 2012 waren er in Oosterheem bijna 750 niet-werkende werkzoekenden ingeschreven bij het UWV. Het aantal niet-werkende werkzoekende (NWW-ers) bestaat uit niet-uitkeringsgerechtigden, WW-ers (Werkloosheidswet) en WWB-ers (Wet Werk en Bijstand) voor zover ingeschreven bij UWV. De potentiële beroepsbevolking zijn alle 15-64-jarigen.

- In Waterzicht en Heemburgh ligt het aandeel NWW-ers hoger dan het stedelijk gemiddelde.

Tabel 12: niet werkende werkzoekenden eind 2012, en als percentage van de potentiële beroepsbevolking

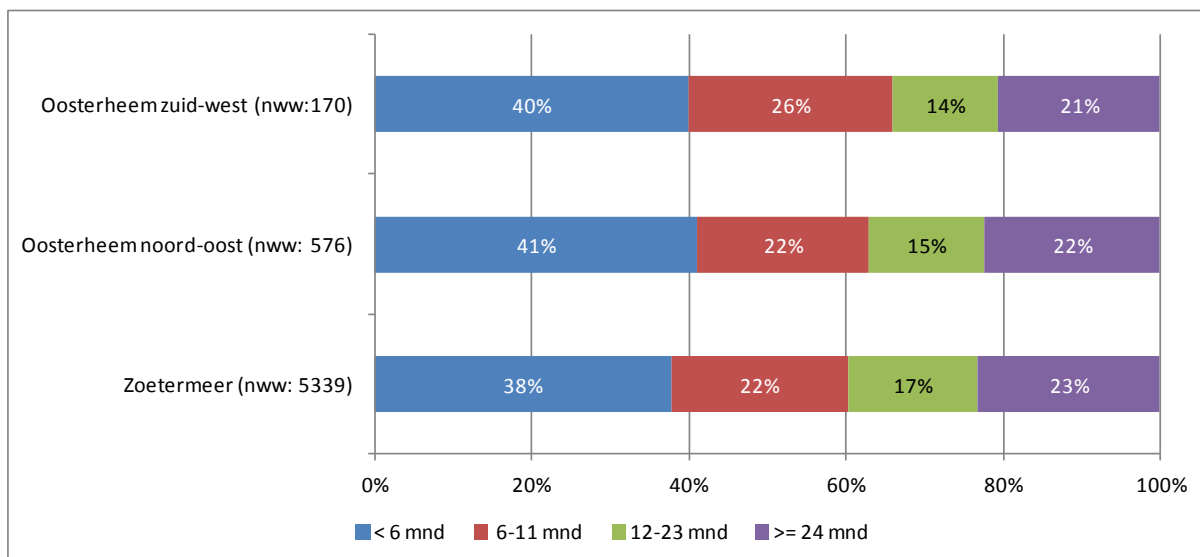
	Aantal nww ers eind 2012	Potentiële beroepsbevolking (15 t/m 64 jarigen) 1-1-2013	aandeel nww-ers v.d. potentiële beroepsbevolking
De Hoven	60	1.787	3%
De Wadi	121	1.941	6%
Het Veld	52	978	5%
Heemburgh	162	2.127	8%
Waterzicht	22	239	9%
Parkeiland	61	1.180	5%
Rietvaart	87	2.131	4%
Centrum	13	446	3%
Tuindorp	140	2.201	6%
Buythen	16	651	2%
De Waterrand / Zegwaartseweg	12	536	2%
Totaal Oosterheem	746	14.217	5%
Zoetermeer	5.339	83.472	6%

Bron: UWV-WERKbedrijf; GBA

Inschrijvingsduur

- De aandelen langdurig werklozen (langer dan twee jaar) ontlopen elkaar niet veel.

Figuur 8: niet werkende werkzoekenden eind 2012, naar duur van werkloosheid

Bron: UWV-WERKbedrijf

Jeugdwerkloosheid

Om de jeugdwerkloosheid in de buurten Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost te bepalen is het aantal werkloze jongeren (15 t/m 26 jr) afgezet tegen het totale aantal jongeren in de desbetreffende buurt.

- In Oosterheem zuid-west is het aandeel jeugdige NWW-ers lager dan stedelijk aandeel (3,1% tegen 4,3%).

Tabel 12: Jeugdwerkloosheid als aandeel van het totaal aantal 15-26 jarigen

	Aantal NWW-ers t/m 26 jaar	Aantal inwoners 15 t/m 26 jaar	Aandeel NWW-ers
	31-12-2012	1-1-2013	
Oosterheem zuid-west	23	733	3,1%
Oosterheem noord-oost	107	2469	4,3%
Zoetermeer	794	18673	4,3%

Bron: UWV-WERKbedrijf

WWB-uitkeringen

- In Oosterheem zuid-west is het aantal WWB-klienten procentueel harder gestegen dan in heel Zoetermeer.
- In Oosterheem noord-oost is het aantal WWB-klienten nagenoeg gelijk gebleven.
- Het aandeel WWB-ers ligt in Oosterheem zuid-west (2,6%) én in Oosterheem noord-oost (2,3%) onder het stedelijk aandeel van 3,1%.

Tabel 13: Aantal WWB-klienten < 65 jaar, aan het eind van het jaar

	WWB-ers			inwoners 18 t/m 64 jaar		aandeel WWB-ers	
	2011	2012	+/-	1-1-2012	1-1-2013	2011	2012
Oosterheem zuid-west	65	88	35,4%	3.069	3.351	2,1%	2,6%
Oosterheem noord-oost	231	226	-2,2%	9.626	9.999	2,4%	2,3%
Zoetermeer	2.400	2.438	1,6%	79.277	78.967	3,0%	3,1%

Bron: afdeling WZI, gemeente Zoetermeer, GBA-Zoetermeer.

Aandeel AOW/VUT

In de Omnibusenquête wordt jaarlijks aan respondenten (inwoners van Zoetermeer, 18 jaar en ouder) gevraagd wat hun hoofdbezigheid overdag is.

- In Oosterheem zuid-west en in Oosterheem noord-oost heeft een groter aandeel respondenten dan het stedelijk gemiddelde aangegeven in loondienst te zijn of een eigen bedrijf te hebben. (resp. 82% en 70% tegen 61%).
- In beide buurten in Oosterheem is het aandeel AOW-ers/VUT'ers kleiner dan het stedelijk gemiddelde (resp. 6% en 11% tegen 20%).

Tabel 14: Hoofdbezigheid overdag (18 jaar en ouder)

	Loondienst/ eigen bedrijf	AOW-er/ VUT-er	Werkzoekende zonder werk	Student of scholier	Overig*
Oosterheem-z-w	82%	6%	5%	4%	3%
Oosterheem-n-o	70%	11%	4%	5%	11%
Zoetermeer	61%	20%	4%	4%	11%

*Overig: werkzaam in eigen huishouden, arbeidsongeschikt, vrijwilligerswerk, anders

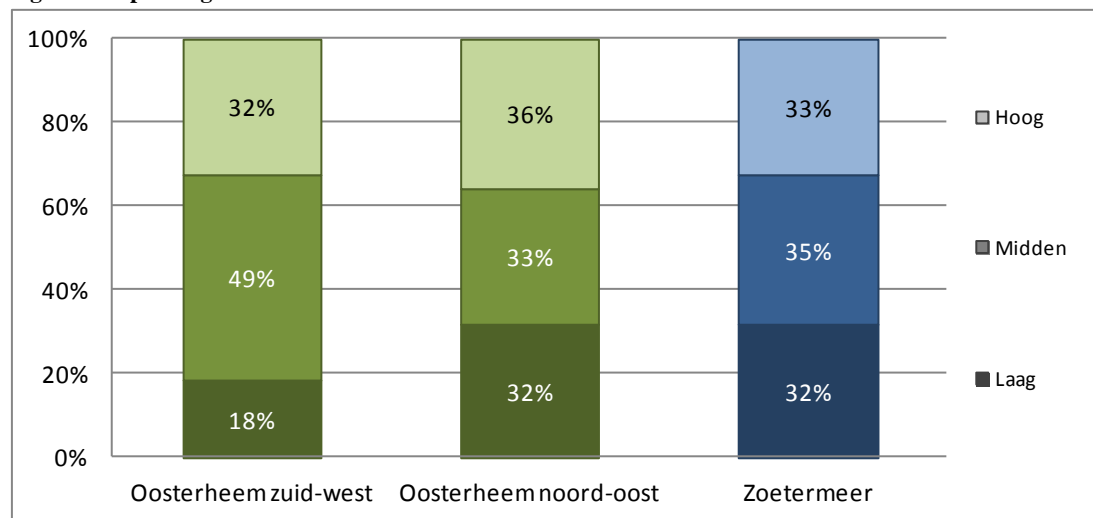
** Exclusief de buurten in de wijken Industriegebied en Buitengebied

Bron: Omnibusenquête 2012, 3225 respondenten.

3.9 Opleidingsniveau

- Oosterheem noord-oost heeft een groter aandeel hoogopgeleiden in vergelijking met Oosterheem zuid-west en het stedelijk gemiddelde (36% t.o.v. resp. 32% en 33%).
- Oosterheem zuid-west heeft een groter aandeel opgeleiden in de categorie 'midden' in vergelijking met Oosterheem noord-oost en het stedelijk gemiddelde (49% t.o.v. resp. 33% en 35%).

Figuur 9: Opleidingsniveau *

Bron: Omnibusenquête 2012, 3.115 respondenten.

Voor Zoetermeer: Exclusief de buurten in de wijken Industriegebied en Buitengebied.

* Laag = o.a. basisschool, MAVO, VMBO

Midden = o.a. VWO, HAVO, MTS

Hoog = HBO, WO.

3.10 Psychische gezondheid

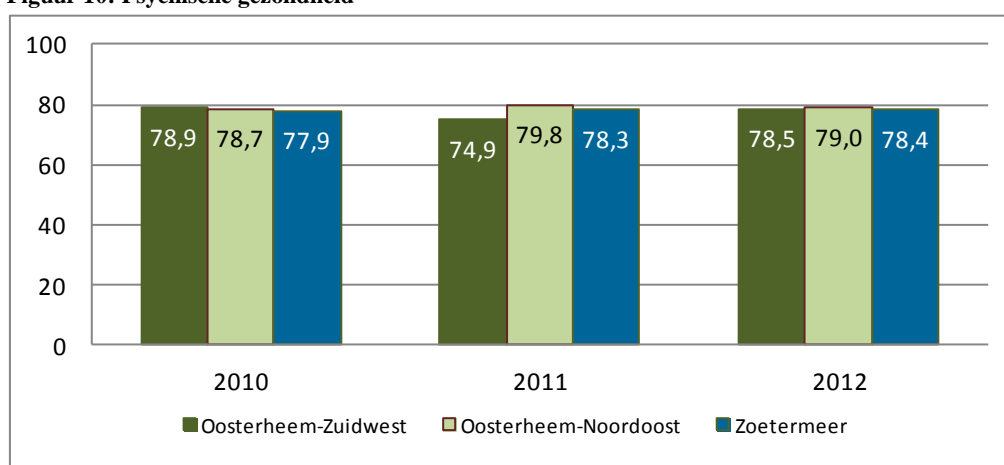
Het kengetal 'Psychische gezondheid' is een samengestelde waarde van vijf aspecten van psychische gezondheid, conform de internationale standaard voor meting van de psychische gezondheid, de MHI-5 (Mental Health Inventory). Respondenten van de Omnibusenquête hebben hiertoe de volgende vragen beantwoord, met 'altijd'/'meestal'/'vaak'; 'soms'/'zelden'/'nooit':

- Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken erg zenuwachtig?
- Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken zo in de put, dat niets u meer kon opvrolijken?
- Hoe vaak voelde u zich gedurende de afgelopen vier weken kalm en rustig?
- Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken een gelukkig mens?
- Hoe vaak voelde u zich gedurende de afgelopen vier weken somber en neerslachtig?

De antwoorden zijn omgerekend naar een cijfer tussen 0 (ongunstig) en 100 (gunstig).

Er zijn geen grote verschillen in de mate van psychische gezondheid.

Figuur 10: Psychische gezondheid

Bron: Omnibusenquête 2012

4 Wonen in Oosterheem

4.1 Woningtypen

- In Oosterheem is 59% van de woningvoorraad (7.638) een koopwoning. Dat is meer dan het stedelijk gemiddelde van 51%. Heemburgh en Tuindorp hebben met 51% een zelfde percentage koopwoningen als het stedelijk gemiddelde. Verder hebben - op Centrum na - alle onderscheiden gebieden een hoger percentage koopwoningen dan het stedelijk gemiddelde, variërend van 59% voor de Wadi tot 97% in de Waterrand.
- In Buythen is 66% van de woningen een meergezinswoning. Dit is – op Centrum na – het gebied met het grootste aantal meergezinswoningen, en beduidend meer dan het stedelijk gemiddelde van 42%.
- In Parkeiland is 80% van de woningen een eengezinswoning. Dit is meer dan in heel Oosterheem (69%) en meer dan het stedelijk gemiddelde (58%).

Tabel 15: Woningvoorraad naar type en huur/koop, per 1-1-2013

	Eengezins		Meergezins		Totaal
	Koop	Huur	Koop	Huur	
De Hoven	422	184	143	110	859
De Wadi	467	232	139	191	1.029
Het Veld	288	151	7		446
Heemburgh	495	383	96	188	1.162
Waterzicht		116		40	156
Parkeiland	352	129	109	12	602
Rietvaart	661	159	112	129	1.061
Centrum	10	4	2	485	501
Tuindorp	560	273	28	288	1.149
Buythen	137	3	191	79	410
De Waterrand	161	6	55	1	223
Zegwaartseweg	36	4			40
Totaal Oosterheem	3.589	1.644	882	1.523	7.638
Zoetermeer	20.802	10.661	6.771	15.657	53.891

Bron: BAG - Zoetermeer, 1-1-2013

Tabel 16: Woningvoorraad naar type en huur/koop, per 1-1-2013, rij%.

	eengezins		meergezins		Totaal
	koop	huur	koop	huur	
De Hoven	49%	21%	17%	13%	100%
De Wadi	45%	23%	14%	19%	100%
Het Veld	65%	34%	2%		100%
Heemburgh	43%	33%	8%	16%	100%
Waterzicht		74%		26%	100%
Parkeiland	58%	21%	18%	2%	100%
Rietvaart	62%	15%	11%	12%	100%
Centrum	2%	1%	0%	97%	100%
Tuindorp	49%	24%	2%	25%	100%
Buythen	33%	1%	47%	19%	100%
De Waterrand	72%	3%	25%	0%	100%
Zegwaartseweg	90%	10%			100%
Totaal Oosterheem	47%	22%	12%	20%	100%
Zoetermeer	39%	20%	13%	29%	100%

Bron: BAG – Zoetermeer, 1-1-2013

4.2 Gemiddelde WOZ waarde

- De gemiddelde WOZ-waarde van de woningen in Oosterheem ligt zo'n € 50.000 boven de WOZ-waarde van het stedelijk gemiddelde.
- De gemiddelde WOZ-waarde van de woningen in Centrum en Waterzicht liggen bijna € 70.000,= onder het gemiddelde van Oosterheem en zo'n € 14.500,= onder het stedelijk gemiddelde.
- De WOZ-waarde in Oosterheem is met 6% gedaald t.o.v. een jaar eerder. Dit is één procentpunt meer dan stedelijk.

Voor de gebieden Waterzicht, Parkeiland en Centrum is het verschil in waarde niet meegenomen. Hier zijn in 2012 nieuwe woningen opgeleverd.

Tabel 17: aantal woningen per 1-1-2013 naar gemiddelde WOZ waarde

	Gemiddelde WOZ-waarde 1-1-2012	aantal woningen (1-1-2013)	Gemiddelde WOZ-waarde 1-1-2011	aantal woningen (1-1-2012)	Procentueel waardeverschil
De Hoven	€ 228.229	859	€ 239.006	859	-5%
De Wadi	€ 215.066	1.029	€ 224.419	1.029	-4%
Het Veld	€ 262.058	446	€ 279.637	446	-6%
Heemburgh	€ 222.428	1.146	€ 230.582	1.140	-4%
Waterzicht	€ 183.627	153			
Parkeiland	€ 239.905	602	€ 254.060	534	
Rietvaart	€ 266.955	1.061	€ 275.897	1.059	-3%
Centrum	€ 183.628	492	€ 176.976	41	
Tuindorp	€ 276.677	1.149	€ 286.368	1.149	-3%
Buythen	€ 341.124	410	€ 350.768	410	-3%
De Waterrand	€ 434.256	223	€ 455.583	223	-5%
Zegwaartseweg	€ 584.200	40	€ 598.892	37	-2%
Totaal Oosterheem	€ 251.407	7.610	€ 267.868	6.927	-6%
Zoetermeer	€ 198.138	53.755	€ 207.566	53.047	-5%

Bronnen: 2013: BAG – Zoetermeer en afd. Belastingen, peildatum WOZ 1-1-2012
2012: Vastgoedstelsel Zoetermeer

4.3 Te koop staande woningen

- In Oosterheem staat 7% van de koopwoningen te koop; in Zoetermeer 6%. In Heemburgh staat 9% van de koopwoningen te koop, in het gebied Zegwaartseweg 47%.

Tabel 18: aantal te koop staande woningen op Funda per 14 juli 2013 (alleen bestaande bouw)

	Te koop staand	Aantal koopwoningen (1-1-2013)	Percentage te koop staande woningen
De Hoven	48	565	8,5%
De Wadi	42	606	6,9%
Het Veld	13	295	4,4%
Heemburgh	55	591	9,3%
x Waterzicht	2		
x Parkeiland	39	461	8,5%
x Rietvaart	37	773	4,8%
Centrum	0	12	
Tuindorp	29	588	4,9%
Buythen	20	328	6,1%
De Waterrand	12	216	5,6%
Zegwaartseweg	17	36	47,2%
Oosterheem noord-oost	236	3.237	7,3%
x Oosterheem zuid-west	78	1.234	6,3%
Totaal Oosterheem	314	4.471	7,0%
Zoetermeer	1.706	27.573	6,2%

Bronnen: www.funda.nl en BAG – Zoetermeer

4.4 Corporatievoorraad

- De Goede Woning heeft het grootste woningbezit in Oosterheem, zowel absoluut (1.122) als relatief (18% van het totale bezit van De Goede Woning in Zoetermeer). Met het grootste aandeel in De Wadi.
- Het grootste aandeel van het woningbezit van Vestia staat in Heemburgh.

Tabel 18: Aantal woningen per corporatie, 1 januari 2013

	De Goede Woning		Vidomes		Vestia	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
De Hoven			172	2,3%		
De Wadi	351	5,6%	47	0,6%		
Het Veld			140	1,9%		
Heemburgh					500	7,8%
Waterzicht	158	2,5%				
Parkeiland	116	1,8%				
Rietvaart	159	2,5%			95	1,5%
Centrum	338	5,4%			142	2,2%
Tuindorp			274	3,7%	271	4,2%
Buythen						
De Waterrand						
Zegwaartseweg						
Totaal Oosterheem	1.122	17,9%	633	8,6%	1.008	15,8%
Zoetermeer	6.276	100,0%	7.360	100,0%	6.386	100,0%

Bron: corporaties, 2013

Tabel 19: Aantal woningen De Goede Woning, per 1 januari 2013, uitgesplitst naar wel/niet geliberaliseerd en naar type

sector Type	Vrije sector			Sociale huur			Totaal		
	egw	mgw	totaal	egw	mgw	totaal	egw	mgw	totaal
De Wadi				171	180	351	171	180	351
Parkeiland				116		116	116		116
Rietvaart	3		3	99	57	156	102	57	159
Waterzicht				118	40	158	118	40	158
Centrum		42	42		296	296		338	338
Totaal Oosterheem	3	42	45	504	573	1.077	507	615	1.122
Totaal Zoetermeer	70	5	75	2.731	3.470	6.201	2.801	3.475	6.276

Bron: De Goede Woning, 2013

Tabel 20: Aantal woningen Vidomes, per 1 januari 2013, uitgesplitst naar type

Type	egw	mgw	totaal
De Hoven	172		172
De Wadi	47		47
Het Veld	140		140
Tuindorp	46	228	274
Totaal Oosterheem	405	228	633
Totaal Zoetermeer	2.082	5.278	7.360

Bron: Vidomes, 2013.

Tabel 21: Aantal woningen Vestia, per 1 januari 2013, uitgesplitst naar wel/niet geliberaliseerd en naar type

sector Type	Vrije sector			Sociale huur			Totaal		
	egw	mgw	totaal	egw	mgw	totaal	egw	mgw	totaal
Heemburgh	43	23	66	214	220	434	257	243	500
Rietvaart				34	61	95	34	61	95
Centrum		22	22		120	120		142	142
Tuindorp	9	1	10	202	59	261	211	60	271
Totaal Oosterheem	52	46	98	450	460	910	502	506	1.008

Bron: Vestia, 2013.

Mutatiegegevens

Bij een mutatiegraad van 10% komt elk jaar 10% van de huurwoningen vrij. De mutatiegraad geeft dus de mate van doorstroming weer in de buurt.

- In Oosterheem is in 2012 de mutatiegraad in van woningen bij De Goede Woning en bij Vidomes hoger dan in 2011.

Tabel 22: Mutatiegraad per corporatie

	De Goede Woning		Vidomes		Vestia	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Oosterheem	4%	5%	6%	7%	6%	6%
Zoetermeer	6%	8%	8%	10%	7%	9%

Bron: Corporaties

Tabel 23: Mutatiegraad van het bezit van De Goede Woning in 2011 en 2012, naar eengezins/meergezinswoning

gebied	2011			2012		
	egw	mgw	Totaal	egw	mgw	Totaal
Wadi	4%	7%	6%	6%	9%	8%
Parkeiland	3%		3%	1%		1%
Rietvaart	1%	0%	1%	0%	9%	3%
Oosterheem	3%	5%	4%	3%	9%	5%
Zoetermeer	3%	9%	6%	5%	11%	8%

* De complexen die in 2012 zijn opgeleverd zijn niet meegenomen bij het bepalen van de mutatiegraad
Bron: De Goede Woning

Tabel 24: Mutatiegraad van het bezit van Vidomes in 2011 en 2012, naar eengezins/meergezinswoning

gebied	2011			2012		
	egw	mgw	Totaal	egw	mgw	Totaal
De Hoven	1,7%		1,7%	2,9%		2,9%
De Wadi				6,4%		6,4%
Het Veld	2,9%		2,9%	2,1%		2,1%
Tuindorp	2,2%	14,0%	12,0%		14,9%	12,4%
Oosterheem	2,0%	14,0%	6,3%	2,7%	14,9%	7,1%
Zoetermeer	3,2%	9,8%	7,9%	4,7%	11,9%	9,9%

Bron: Vidomes

Tabel 25: Mutatiegraad van het bezit van Vestia in 2011 en 2012, naar eengezins/meergezinswoning

	2011			2012		
	egw	mgw	Totaal	egw	mgw	Totaal
Heemburgh	7,8%	9,5%	8,6%	9,7%	7,4%	8,6%
Rietvaart	2,9%	4,9%	4,2%	5,9%	1,6%	3,2%
Centrum					1,4%	1,4%
Tuindorp	3,3%	3,3%	3,3%	2,4%	6,7%	3,3%
Oosterheem	5,6%	5,5%	5,6%	6,4%	4,9%	5,7%
Zoetermeer	5,5%	8,0%	6,9%	9,5%	7,8%	8,5%

Bron: Vestia

Huurachterstand

Aantal huurders met tenminste een volle maandhuur huurachterstand per eind 2012.

- In Oosterheem is het percentage huurders met een huurachterstand hoger dan het stedelijk gemiddelde.

Tabel 26: De Goede Woning, huurachterstand eind 2012 per gebied, in absolute aantallen en als percentage van het bezit

	absoluut	totaal aantal woningen	% van totaal
Wadi	17	351	4,8%
Waterzicht	5	158	3,2%
Parkeiland	8	116	6,9%
Rietvaart	12	159	7,5%
Centrum	10	338	3,0%
Oosterheem	52	1122	4,6%
Zoetermeer	283	6.276	4,5%

Bron: De Goede Woning

Voor het bepalen van de huurachterstand is gekeken naar de maand uur na afrek van de huurtoeslag, omdat de huurtoeslag rechtstreeks aan DGW wordt uitgekeerd. Alleen de zittende huurders zijn meegenomen.

Tabel 27: Vidomes, huurachterstand eind 2012 per gebied, in absolute aantallen en als percentage van het bezit

	absoluut	totaal aantal woningen	% van totaal
De Hoven	7	172	4,1%
De Wadi	2	47	4,3%
Het Veld	6	140	4,3%
Tuindorp	10	274	3,6%
Oosterheem	25	633	3,9%
Zoetermeer	190	7.360	2,6%

Bron: Vidomes

Tabel 28: Vestia, huurachterstand eind 2012 per gebied, in absolute aantallen en als percentage van het bezit

	absoluut	totaal aantal woningen	% van totaal
Heemburgh	90	500	18,0%
Rietvaart	12	95	12,6%
Centrum	4	142	2,8%
Tuindorp	37	271	13,7%
Totaal Oosterheem	143	1.008	14,2%
Zoetermeer	708	6.386	11,1%

Bron: Vestia

4.5 Woonbeleving - USP

Sinds 2007 wordt de beleving van de leefbaarheid onder de huurders van Vidomes, Vestia Zoetermeer en De Goede Woning Zoetermeer enerzijds en van de kopers anderzijds in kaart gebracht. Hieronder wordt deze beleving per corporatie weergegeven.

Leefbaarheidsmonitor De Goede Woning 2010

Door de huurders van De Goede Woning wordt Oosterheem (tesamen met Palenstein) beoordeeld als de slechtste wijk om in te wonen. 27% van de bewoners hebben een verhuisgenegenheid aangegeven tussen de 0 en de 5 jaar. Hierbij is relatief vaak overlast, ruzie met de burens en onveiligheidsgevoelens op straat als reden benoemd. Van de vijf prioriteitscomplexen/gebieden die uit het onderzoek naar voren komen ligt er één in Oosterheem, te weten de 'Wadi'. Dit prioriteitsgebied scoort hierbij voornamelijk laag op het gebied van de sociale samenhang (5,8) en veiligheid/overlast (5,9). Wanneer hier dieper op ingezoomd wordt dan wordt zichtbaar dat de aandachtspunten hierbij vooral liggen op het vlak van betrokkenheid van buurtbewoners bij hun buurt en bij buurtinitiatieven. In de Wadi liggen hier kansen omdat een bovengemiddeld deel van de bewoners hebben aangegeven actief te willen worden om de leefbaarheid te verbeteren. Op het gebied van de veiligheid en overlast liggen de aandachtspunten vooral op het gebied van overlast door hangjongeren, het samenleven van verschillende huishoudsituaties/leeftijds- en inkomensgroepen en culturen naast elkaar, de schoonheid/netheid van de buurt, geluidsoverlast door andere bewoners, overlast door criminaliteit en het 's avonds en 's nachts zich veilig voelen. Qua voorzieningen scoort Oosterheem vooral slecht op het gebied van aanwezigheid van voorzieningen voor jongeren (4,9 tegenover een stedelijk gemiddelde van 5,5). Bewoners hebben wel aangegeven hier niet veel prioriteit aan toe te kennen.

Leefbaarheidsmonitor Vestia 2012

In het leefbaarheidsonderzoek van Vestia scoort Oosterheem op het gebied van leefbaarheid in het algemeen, met een 6,8, het laagst van alle wijken van Zoetermeer. Gemiddeld genomen scoren de wijken waar Vestia woningen bezit een 7,1. Uit het onderzoek komen vijf prioriteitscomplexen naar voren, twee daarvan liggen in gebied Heemburgh in Oosterheem. Dit zijn de 'Keramiëkbuurten' (Stellendamstraat, Streefkerkstraat, Waarderstraat en de Zwammerdamstraat), met een algemeen leefbaarheidcijfer van een 6,0 en de 'Groosman Gestapeld' (Schuddebeursstraat), met een score van een 6,3. Hierbij scoort de Keramiëkbuurten vooral op het gebied van Sociale aspecten/samenhang lager dan gemiddeld en liggen voor Groosman Gestapeld de aandachtspunten vooral op het gebied van de veiligheid en overlast.

Voor heel Oosterheem komen vanuit de monitor de volgende aandachtspunten naar voren:

- Lage betrokkenheid buurtbewoners bij de buurt en buurtinitiatieven. Naast de Keramiëkbuurten en Groosman Gestapeld scoren ook de Kangoeroewoningen in de Groosman hier aanzienlijk lager dan gemiddeld. Op dit vlak (de sociale samenhang) valt er voor Vestia nog veel winst te behalen.
- Veiligheid en Overlast. Op het gebied van de veiligheid gaat het in de Groosman Gestapeld voornamelijk om overlast door criminaliteit, geluidsoverlast van andere bewoners en overlast door hangjongeren. In de Keramiëkbuurten liggen de aandachtspunten voornamelijk op het vlak van de schoonheid/ netheid van de buurt, de verkeersveiligheid en geluidsoverlast van andere bewoners.

Woonbelevingsonderzoek Vidomes 2012

Vidomes heeft het onderzoek alleen op wijkniveau gedaan. De bewoners van de woningen van Vidomes in Oosterheem zijn over het algemeen tevreden over hun woning en woonomgeving. Betreffende de sociale cohesie scoort Oosterheem op het vlak van de betrokkenheid van buurtbewoners bij de buurt met een 6,0, na Buytenwegh, het laagste van alle wijken van Zoetermeer. Qua voorzieningen scoort Oosterheem vooral op het gebied van de aanwezigheid van plekken waar men elkaar kan ontmoeten erg laag (een 5,4 tegenover een stedelijk gemiddelde van een 6,1). De tevredenheid over de voorzieningen voor jongeren wordt beoordeeld met een 5,9 (wat tevens het gemiddelde voor Zoetermeer is).

4.6 De Grote Woontest 2012

De Grote Woontest is een van de grootste onderzoeken in Nederland op het gebied van wonen en woonbeleving en wordt sinds 2004 in verschillende regio's uitgevoerd. In de regio Haaglanden is dit woononderzoek voor het eerst in 2012 gehouden. 18.000 bewoners van de regio Haaglanden hebben meegedaan aan De Grote Woontest Haaglanden. Uniek aan het onderzoek is dat het ook over de leefstijl van de bewoners gaat. Met de resultaten kunnen de verschillende partijen het wonen in de regio Haaglanden beter afstemmen op de wensen van inwoners. Het initiatief ligt bij 25 partijen zoals ontwikkelaars, woningcorporaties, gemeenten in de regio, Stadsgewest Haaglanden en het Rijk.

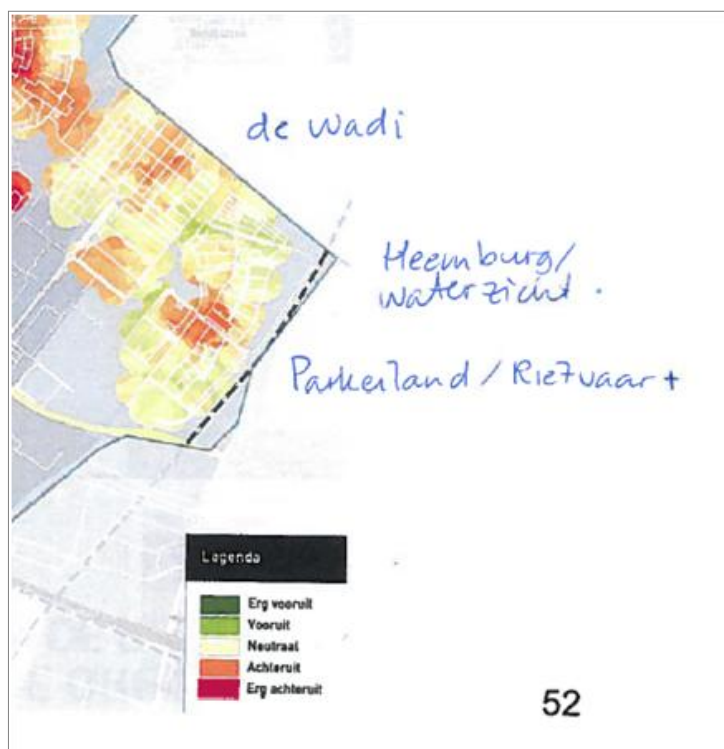
Uit het onderzoek blijkt dat driekwart van de bewoners in de regio Haaglanden tevreden is met de woonsituatie en dat driekwart van de bewoners van de regio tevreden is met de eigen woning. Dit toont aan dat het goed wonen is in de regio Haaglanden.

In het onderzoek worden negen verschillende woonmilieus onderscheiden. In Oosterheem komen de volgende woonmilieus voor: Eengezinswoningen, Appartementen en eengezinswoningen, Dorps wonen en Hoogwaardig wonen.

De respondenten uit Oosterheem zijn tevreden over de woonsituatie. Met name de respondenten uit Wadi, Heemburgh en Parkeiland geven aan matig tevreden te zijn.

Gevraagd naar de ervaren buurtontwikkeling geven de respondenten uit De Wadi, Heemburg/Waterzicht en Parkeiland/Rietvaart dat hun buurt achteruit is gegaan, zie figuur 11.

Figuur 11: Ervaren buurtontwikkeling

Bron: De grote woontest 2012 Haaglanden – SmartAgent

5 Werkgelegenheid en Voorzieningen

5.1 Werkgelegenheid

Op 1 januari 2012 waren zo'n 780 bedrijven en aanbieders van voorzieningen in Oosterheem gevestigd. Daarmee is 13% van het aantal vestigingen in de stad gesitueerd in deze wijk. Het aantal arbeidsplaatsen in Oosterheem is daarentegen relatief beperkt. Op 1 januari 2012 bedroeg het aantal arbeidsplaatsen circa 2.100. Dat is iets meer dan 4% van het totaal aantal arbeidsplaatsen in de stad.

Het belangrijkste deel van de bedrijvigheid is gevestigd in Businesspark Oosterheem en op het bedrijven-terrein Oosterhage.

Het aantal vestigingen en werkzame personen in de wijk Oosterheem zal naar verwachting verder toenemen als gevolg van de ontwikkeling en afronding van het nieuwe wijkwinkelcentrum en de wijkmarkt van Oosterheem en de verdere invulling van het Businesspark Oosterheem en het bedrijventerrein Oosterhage.

- In Oosterheem zuid-west zijn de meeste banen te vinden in de sectoren 'Onderwijs', Gezondheids- en welzijnszorg' en 'Groot- en detailhandel; reparatie van auto's'.
- In Oosterheem noord-oost zijn de meeste banen in 'Groot- en detailhandel; reparatie van auto's' en in 'Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening'.

Tabel 29: Aantal bedrijven en banen in de buurten in Oosterheem en in Zoetermeer, per 1-1-2012

Sectie	Oosterheem zuid-west		Oosterheem noord-oost		Zoetermeer		
	Bedrijven	Banen	Bedrijven	Banen	Bedrijven	Banen	
Landbouw, bosbouw en visserij				4	4	48	66
Winning van delfstoffen						2	103
Industrie	1	1	9	14	182	3.237	
Productie, distributie, handel in elektriciteit en aardgas						1	16
Winning/distributie van water; afval(water)beheer,sanering						5	362
Bouwnijverheid	19	24	66	83	561	1.630	
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	22	119	104	426	1.302	9.394	
Vervoer en opslag	2	2	13	22	106	1.148	
Logies-, maaltijd- en drankverstreking	1	2	12	52	196	1.300	
Informatie en communicatie	21	24	52	82	449	4.228	
Financiële instellingen	3	3	11	19	112	1.368	
Verhuur van en handel in onroerend goed	0		9	12	66	397	
Advisering, onderzoek, special. zakelijke dienstverlening	35	38	179	274	1.264	4.043	
Verhuur van roerende goederen, overige zakel. dienstverl.	13	52	54	120	393	2.630	
Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen	1	43	1	1	35	5.231	
Onderwijs	7	153	23	95	246	3.487	
Gezondheids- en welzijnszorg	7	125	22	189	364	5.317	
Cultuur, sport en recreatie	8	20	22	38	256	1.457	
Overige dienstverlening	9	9	50	74	382	2.441	
	149	615	631	1.505	5.970	47.855	

Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden - I&O Research.

5.2 Voorzieningen Oosterheem

Gezondheidszorg

- Gezondheidscentrum Oosterheem (apotheek, diëtisten, fysiotherapie, huisartsen, Meerpunt, JGZ, maatschappelijk werk, oefentherapie Mensendieck, opvoedbureau, trombosedienst, verloskunde)
- Fysiotherapiepraktijken (4x)
- Huisartspraktijken (5x)
- Tandartsen (3x)
- Apotheek

Algemene Welzijnsvoorzieningen

- Palet Welzijn, Dienstencentrum Oosterheem, ouderenadviseur en activiteiten
- Piëzocentrum Oosterheem
- Activiteitencentrum Perron 28
- Activiteitencentrum Perron 61
- Jongerencentrum Oosterpoort

Basisonderwijs

- Da Vinci (openbaar)
- De Oostwijzer (R.katholiek) 3 locaties
- De Oranjerie (christelijk) 2 locaties
- Florence Nightingale (openbaar)
- Het Groene Hart (openbaar, regulier en Montessori) 2 locaties
- Het Noorderricht (int.conf.)
- Prins Florisschool (christelijk) 2 locaties

Speciaal Basisonderwijs

- De Vuurtoren (openbaar)

Kinderdagverblijven, na- en buitenschoolse opvang (BSO)

- De Drie Ballonnen (kdv en BSO) (diverse locaties: o.a. Spitsbergen, Groene Hart)
- Het Koekoeksnest (diverse locaties BSO)
- Het Meeuwennest (Kinderdagverblijf en BSO)
- Mamalief (Kinderdagverblijf)
- Chr. Kdv Prinsen En Prinsessen (Kinderdagverblijf)

Voorzieningen voor kinderen en jongeren

- Jongerencentrum Oostpunt
- Stadsboerderij de Weidemolen
- Speeltuinen, -plekken (waaronder 'Natuurspeelsterrein de Vrijbuiters')

Sportvoorzieningen

- DSO (voetbalclub)
- Gemini (handbalvereniging)
- Sportscholen/ fitnesscentra (2x)
- Gym- en sportzalen

Kerkgenootschappen

- Nicolaas parochie (Rooms-katholiek)
- Oosterkerk (Protestantse Gemeente)
- Evangelie gemeente Zoetermeer

Openbaar vervoer

- Randstadrail (3 haltes) en bussen

Overige voorzieningen

- Winkelgebied Oosterheem (winkels, supermarkten, horeca, dienstverlening en kleinschalige ambachten)
- Postkantoor
- Wijkbibliotheek
- Wijkpost Oosterheem
- Kunstateliers (c.q. ontmoetingscentrum)
- Kunstitleen
- Diverse horecagelegenheden
- Centrum Campus Oosterheem (2 groepswoningen en 16 appartementen voor 26 jong volwassenen met een verstandelijke beperking en een gehoorbeperking van Ipse de Brugge)
- Bolsterberg (begeleiding, behandeling in het kinderdienstcentrum, begeleiding op school, psz of thuis van kinderen met een anders verlopende ontwikkeling en kinderen met een verstandelijke of meervoudige beperking)
- Kiekeboe van Ipse de Bruggen(vraaghulpgroep voor kinderen met een anders verlopende ontwikkeling, ontwikkelingsachterstand of een vermoeden daarvan van 0 tot en met 5 jaar)
- Pernisstraat 48 -50 van Ipse de Bruggen, bewoners in de leeftijd van 24 tot 60 jaar met een verstandelijke beperking
- Droomland van Ipse de Bruggen zelfstandig wonende cliënten van Ipse de Bruggen met verstandelijke beperking
- De Waterparel en Heemburgh zijn locaties van Middin voor bewoners met lichte verstandelijke beperking en met lichamelijke of verstandelijke beperking of niet- aangeboren hersenletsel.
- WZH Oosterheem (thuiszorg, verpleeghuiszorg en welzijnsactiviteiten voor ouderen)
- Buurtpreventie: Wijk en Agent Samen (WAS) Oosterheem
- Heempark

6 Leefbaarheid

Aspecten van leefbaarheid wordt op verschillende manieren in beeld gebracht. In dit hoofdstuk worden de verschillende onderzoeken en registraties weergegeven.

In paragraaf 6.1 komen de scores aan bod volgens de Buurtbarometer Zoetermeer 2012. Op zeven aspecten worden de scores op buurtniveau vergeleken met het stedelijk gemiddelde.

In paragraaf 6.2 komen de scores aan bod volgens de *Leefbaarometer*. Hier worden Zoetermeerse scores met betrekking tot leefbaarheid en veiligheid afgezet tegen het landelijk gemiddelde voor de periode 1998-2010. Voor Oosterheem zijn alleen gegevens beschikbaar over 2008 en 2010.

In de paragrafen 6.3 t/m 6.9 komen aan bod: onveiligheidsgevoelens Omnibusenquête, Criminaliteitscijfers van de politie, meldingen in melddesk, de perceptie van de sociale kwaliteit, de waardering van het (groen) onderhoud in de directe woonomgeving en kunsttoepassing.

6.1 Buurtbarometer

In 2012 is als pilot de Buurtbarometer Zoetermeer verschenen. Het doel is op het gebied van leefbaarheid inzicht te verschaffen in de situatie van buurten ten opzichte van het gemiddelde van de stad en (in de toekomst) de ontwikkeling van de buurten door de tijd. Oosterheem is hierbij opgedeeld in 2 buurten, te weten Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost.

De Buurtbarometer 2012 kent zeven verschillende aspecten, nl. Sociale Binding, Meedoen, Persoonlijke mogelijkheden, Woonomgeving, Veiligheid, Voorzieningen en Wonen. Per aspect zijn verschillende indicatoren gebruikt, zowel uit registraties als uit onderzoeken. Voor elke buurt zijn per aspect drie gemiddelde 'scores' berekend: voor de registratiewaarden, voor de waarden afkomstig uit enquêtes alsmede een totaalscore. De scores per buurt geven altijd een waarde weer ten opzichte van het gemiddelde van de stad.

Hieronder staan per buurt enkele opvallende zaken uit de onderzochte aspecten.

Oosterheem zuid-west

Oosterheem zuid-west scoort ten opzichte van het gemiddelde van Zoetermeer op alle aspecten hoger. Alleen het aspect 'Persoonlijke Mogelijkheden' scoort identiek aan het stedelijk gemiddelde. Kenmerkend voor dit deel van de wijk zijn bij aspect 'Wonen' het percentage koopwoningen (77,8%) en eengezinswoningen (80,4%). De mensen in deze buurt zijn erg tevreden over hun eigen woning. Zij geven hier gemiddeld een 8,7 voor als rapportcijfer, terwijl het stedelijk gemiddelde een 8,1 is. Het aandeel niet westerse allochtonen is 25,3%. Voor heel Zoetermeer is dit 18,0%.

Op de aspecten Sociale Binding, Wonen, Voorzieningen, Veiligheid en Woonomgeving scoort de buurt Oosterheem zuid-west hoger dan het gemiddelde van Zoetermeer. Mensen voelen zich thuis in de buurt en geven gemiddeld een 7,5 voor de leefbaarheid (stedelijk 7,2). Binnen het aspect 'Voorzieningen' is 71% van de respondenten het (helemaal) eens met de stelling dat er in de buurt goede speelplekken voor kinderen zijn, vindt 83% dat het buiten goed verlicht is (Aspect Veiligheid) en vindt met het openbaar gebied goed onderhouden (perken, parken, wegen, paden etc.). Aandachtspunten zijn agressief verkeersgedrag en een laag percentage bewoners dat actief is als vrijwilliger. Daarnaast ligt het percentage jongeren dat zonder startkwalificatie en niet schoolgaand is hoger dan het Zoetermeerse gemiddelde (5,0% tegen 3,3%).

Oosterheem noord-oost

Oosterheem noord-oost scoort in vergelijking met het gemiddelde van Zoetermeer matig. Op de aspecten Woonomgeving, Meedoen, Sociale binding en Veiligheid scoort deze buurt lager dan het gemiddelde van Zoetermeer. Binnen het aspect Sociale Binding vindt 59% van de bewoners dat er in hun buurt geen spanningen zijn tussen mensen met een verschillende culturele achtergrond – stedelijk is dit percentage 67%. Het percentage niet westerse allochtonen ligt in de buurt Oosterheem noord-oost op 23,9%. Het percentage mensen dat zich verantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid in de buurt ligt een stuk lager dan het Zoetermeerse gemiddelde (77% tegen 82%). Aandachtspunten op het aspect 'Woonomgeving' zijn vernielingen, rommel op straat, hondenpoep, agressief verkeersgedrag, en overlast door omwonenden. Op

dit laatste punt geeft 13% van de bewoners aan overlast te (hebben) ervaren van omwonenden, tegen een stedelijk gemiddelde van 8%. Overigens geeft men gemiddeld een 7,3 als rapportcijfer voor de woonomgeving, en een 7,2 voor de leefbaarheid. Binnen het aspect ‘Meedoen’ ligt het percentage voortijdig schoolverlaters op 4,3 procent.

Positieve punten zijn het onderhoud van het openbaar gebied, de verlichting en de parkeervoorzieningen.

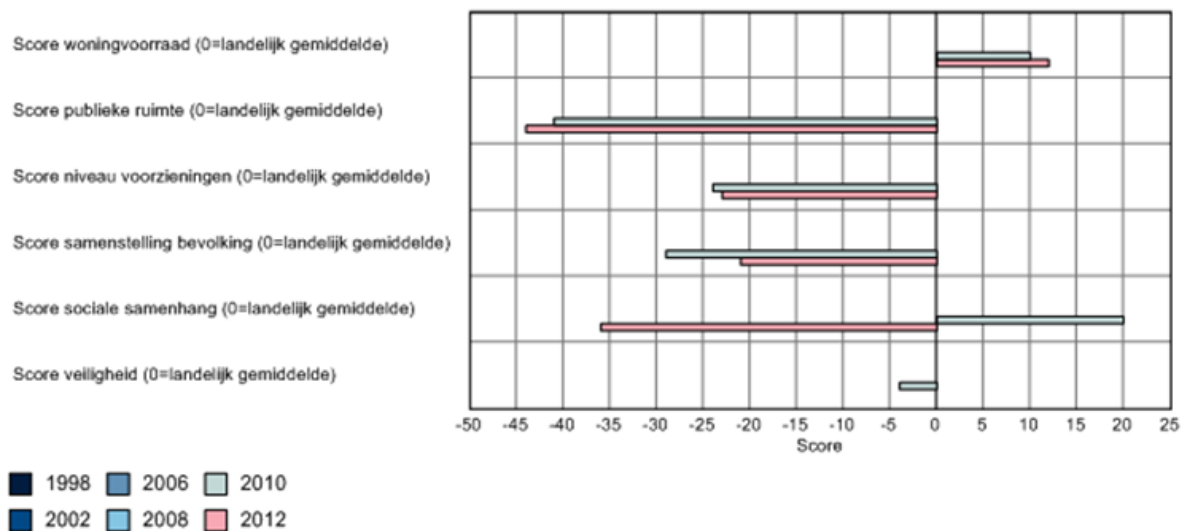
6.2 De Leefbaarometer (BZK)

De resultaten van het onderzoek van 2012 zijn net beschikbaar gekomen.

Voor Oosterheem zuid-west zijn er alleen resultaten over 2010 en 2012 beschikbaar in de Leefbaarometer, voor Oosterheem noord-oost over 2008, 2010 en 2012.

- Op de indicator *woningvoorraad* scoort Oosterheem zuid-west boven het landelijk gemiddelde, de score van de indicator *veiligheid* is gelijk aan het landelijk gemiddelde gekomen .
- De indicator *publieke ruimte* ligt ver beneden het landelijk gemiddelde.
- De indicator *sociale samenhang* is onder het landelijk gemiddelde gezakt.

Figuur 12: Oosterheem zuid-west, ontwikkelingen volgens de Leefbaarometer

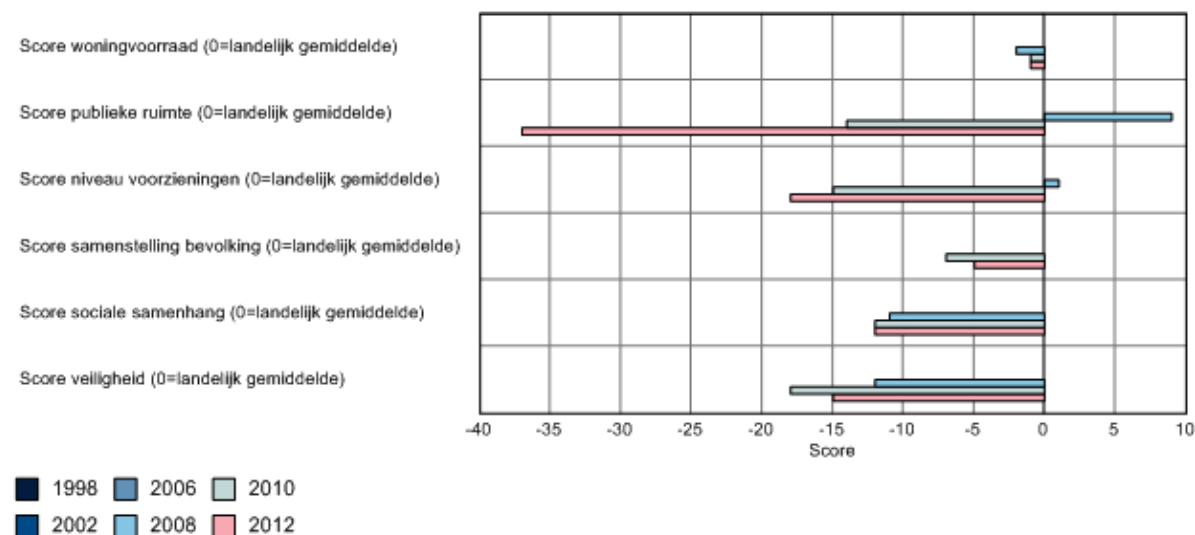

bron: Leefbaarometer, 2012

Voor Oosterheem noord-oost zijn sinds 2008 de volgende ontwikkelingen te zien:

- In 2012 scoren alle onderscheiden indicatoren onder het landelijk gemiddelde.
- De indicator *samenstelling bevolking* was in 2008 identiek aan het landelijk gemiddelde, maar is daarna onder het landelijk gemiddelde gedaald.
- Twee indicatoren scoorden in 2008 boven het landelijk gemiddelde (*publieke ruimte en voorzieningen niveau*) en zijn onder het landelijk gemiddelde gedaald en gebleven.

Figuur 13: Oosterheem noord-oost, ontwikkelingen volgens de Leefbaarometer

bron: Leefbaarometer, 2012

6.3 Veiligheidsgevoelens Omnibusenquête

In de Omnibusenquête wordt aan de respondenten gevraagd hoe vaak men zich onveilig voelt in de eigen buurt. In onderstaande tabel zijn de antwoorden voor Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost en voor heel Zoetermeer gegeven.

Ook is in deze enquête gevraagd aan de respondenten om in een rapportcijfer aan te geven hoe veilig men zich in het algemeen in de eigen buurt voelt. Dit gevoel van veiligheid is in tabel 30 als gemiddeld cijfer weergegeven.

- In Oosterheem zuid-west voelt meer dan driekwart van de respondenten zich zelden of nooit onveilig in de eigen buurt, maar ook in Oosterheem noord-oost is het gevoel van veiligheid groter dan het stedelijk gemiddelde.

Tabel 30: onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt, en rapportcijfer veiligheid eigen buurt

	vaak	soms	zelden of nooit	Rapportcijfer Veiligheid
Oosterheem zuid-west	2%	21%	77%	7,5
Oosterheem noord-oost	1%	26%	74%	7,6
Zoetermeer	3%	27%	70%	7,4

Bron: Omnibusenquête 2012

6.4 Criminaliteitscijfers

De criminaliteitscijfers hieronder weerspiegelen het aantal aangiften van misdrijven bij Politie Haaglanden over de jaren 2011 en 2012. Niet iedereen doet aangifte als hij slachtoffer is geworden van een misdrijf. Het werkelijke aantal gepleegde delicten kan dus hoger zijn dan het aantal aangiften dat de politie registreert. Het aantal woninginbraken is inclusief 'poging tot'.

- In Oosterheem noord-oost is het absolute aantal woninginbraken het laatste jaar licht gestegen (+ 9%).
- Zowel in Oosterheem zuid-west als in Oosterheem noord-oost ligt het percentage woninginbraken lager dan het stedelijk gemiddelde.

Tabel 31: Diefstal uit woning (vermogensdelict)

	Aantal inbraken		Aantal woningen		% inbraken	
	2011	2012	(1-1-2012)	(1-1-2013)	2011	2012
Oosterheem zuid-west	23	21	1.672	1.820	1,4%	1,2%
Oosterheem noord-oost	69	75	5.345	5.818	1,3%	1,3%
Zoetermeer	1.066	766	53.189	53.189	2,0%	1,4%

Bron: www.hoeveiligismijnwijk.nl

- In Oosterheem zuid-west is het aantal vernieling in 2012 t.o.v. 2010 met een vijfde toegenomen.
- In Oosterheem noord-oost daalt het aantal vernielingen. Ook in heel Zoetermeer zet de daling voort.

Tabel 32: Vernielingen (gewelddelict)

	Aantal aangiften vernielingen			toe/afname	
	2010	2011	2012	2012 tov 2010	2012 tov 2011
Oosterheem zuid-west	27	20	33	22%	65%
Oosterheem noord-oost	108	96	93	-14%	-3%
Zoetermeer	1.279	1.136	1.042	-19%	-8%
Zoetermeer (excl. Oosterheem)	1.144	1.020	916	-20%	-10%

Bron: www.hoeveiligismijnwijk.nl

6.5 Meldingen uit melddesk

Als burgers of bedrijven een bericht hebben over een ongewenste situatie in de openbare ruimte in de gemeente, kunnen ze dit bij de gemeente melden. Denk bijvoorbeeld aan losliggende stoeptegels, graffiti, (bouw)afval dat in de buurt is blijven liggen, overlast van fout geparkeerde auto's, etc.

- In Oosterheem zijn in 2012 ruim 1.300 meldingen gedaan. Dit is 10% van het totaal aantal meldingen in heel Zoetermeer.
- Zowel in Oosterheem als in heel Zoetermeer hadden de meeste meldingen betrekking op overlast (vooral fout geparkeerde voertuigen en zwerfvuil).
- Relatief zijn er in Oosterheem veel meldingen gedaan over afvalinzameling.

Tabel 33: Aantal meldingen over ongewenste situaties in de openbare ruimte, in 2012

	Ooster- heem	Zoeter- meer	Ooster- heem	Zoeter- meer	aandeel Oosterheem
	abs.		kol%		rij%
Afvalinzameling	120	707	9%	5%	17%
Groen	137	2.090	10%	16%	7%
Overlast	488	4.571	37%	35%	11%
Straatmeubilair	110	1.003	8%	8%	11%
Verharding	92	1.553	7%	12%	6%
Verlichting openbaar	375	3.047	28%	23%	12%
Totaal	1.322	12.971	100%	100%	10%

Bron: melddesk-systeem Zoetermeer

6.6 Sociale kwaliteit

Het kengetal 'Sociale kwaliteit' is een samengestelde waarde van vier aspecten van sociale kwaliteit.

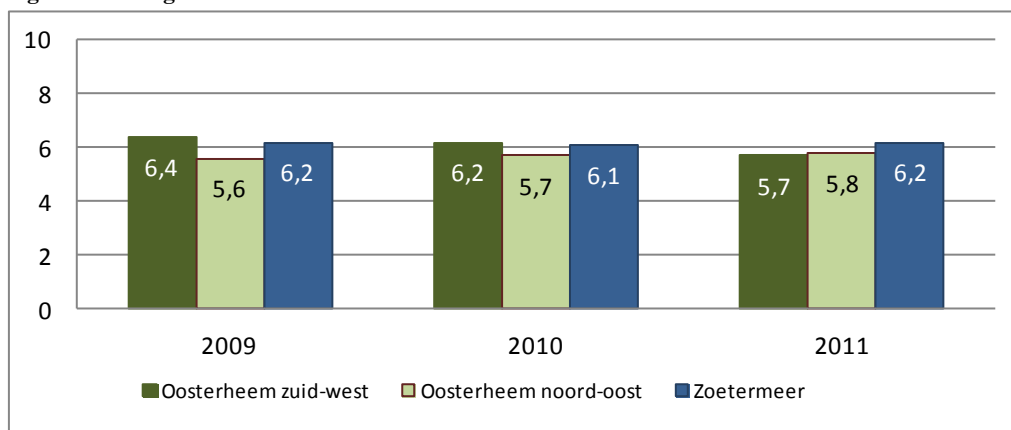
Respondenten van de Omnibusenquête 2011 hebben hiertoe de volgende stellingen beoordeeld:

- de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks
- de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om
- ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is
- ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen.

De mate waarin men het eens is met de stelling wordt omgerekend naar een cijfer tussen 1 en 10.

- Oosterheem zuid-west laat een dalende lijn in de score zien, en scoort in 2011 onder het stedelijk gemiddelde.
- Oosterheem noord-oost scoort onder het stedelijk gemiddelde, maar is wel licht stijgend.

Figuur 14: Kengetal 'Sociale kwaliteit'

bron: Omnibusenquête 2011.

Vanaf 2012 zal de Veiligheidsmonitor de enige bron zijn om de sociale kwaliteit te meten. Voor Zoetermeer kunnen echter geen gegevens op buurtniveau uit de IVM 2012 (Integrale Veiligheidsmonitor) gegenereerd worden, derhalve zijn in deze rapportage nog de gegevens uit de Omnibusenquête 2011 gebruikt. De resultaten van de Integrale Veiligheidsmonitor 2013 zullen wél per buurt geanalyseerd kunnen worden.

6.7 Kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving

Aan respondenten in de Omnibusenquête is gevraagd een rapportcijfer te geven voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving.

- Oosterheem zuid-west scoort met een 6,9 relatief hoog.

Tabel 34: Rapportcijfer onderhoud directe woonomgeving

	Onvoldoende (5 of minder)	Voldoende (6 of meer)	Gemiddeld rapportcijfer
Oosterheem zuid-west	8%	92%	6,9
Oosterheem noord-oost	12%	88%	6,7
Zoetermeer	19%	81%	6,5

Bron: Omnibusenquête 2012.

6.8 Onderhoud van het groen in de directe woonomgeving

Aan respondenten in de Omnibusenquête is gevraagd een rapportcijfer te geven voor het onderhoud van het groen in de directe woonomgeving.

- Oosterheem zuid-west en Oosterheem noord-oost scoren beter dan het stedelijk gemiddelde.

Tabel 35: Rapportcijfer groen directe woonomgeving

	Onvoldoende (5 of minder)	Voldoende (6 of meer)	Gemiddeld rapportcijfer
Oosterheem zuid-west	19%	81%	6,7
Oosterheem noord-oost	16%	84%	6,7
Zoetermeer	23%	77%	6,4

Bron: Omnibusenquête 2012.

6.9 Kunsttoepassing

In Oosterheem staat bijna 6% van het totale aanbod beeldende kunst in de openbare ruimte van Zoetermeer. Een kunsttoepassing is gedeeltelijk gereed (fase 1 opgeleverd in 2011, fase 2 zal in 2013-2014 worden gerealiseerd). Twee kunsttoepassingen zijn in voorbereiding (oplevering voorzien midden 2013).

Tabel 36: Aantal kunstobjecten

	Aantal	% van totaal
Oosterheem	9	< 6%
Zoetermeer	161	100%

Bron: Gemeente Zoetermeer, Directie Inwoners, afd. Beleid